

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Det gäller att ”klicka” med eleven

En intervjuundersökning om undervisningsformer i ämnet
sång på gymnasieskolans estetiska program

Namn: Maria Pettersson
Program: Ämneslärarprogrammet i musik för
gymnasiet

Uppsats/Examensarbete: 15 hp
Kurs: LGMU1A
Nivå: Avancerad nivå
Termin/år: VT/2016
Handledare: Christina Ekström
Examinator: Monica Lindgren
Kod: VT16-6100-013-LGMU1A

Nyckelord: sång, kulturella redskap, relation, stöttning, gruppundervisning, enskild undervisning, undervisningsformer

Abstract

Studien uppmärksammar olika undervisningsformer för ämnet sång på gymnasieskolans estetiska program och problematiserar didaktiska konsekvenser. Syftet med studien var att i ljuset av sociokulturell lärandeteori, utveckla kunskap om konsekvenser av form för undervisning inom ämnet sång, sett till om den sker i grupp eller enskilt. Metoden omfattar semistrukturerade intervjuer med lärare inom ämnet sång på gymnasieskolans estetiska program. Resultatet visade att gruppdynamik, elevers återkoppling till varandra, kontinuitet och upprepning, enskild undervisning som stöd för gruppundervisning och dialog mellan lärare- elev samt elev- elev var betydelsefullt för elevens lärande.

Vidare tyder resultatet på att lärare ser gruppundervisning som ett komplement till enskild undervisning. Tidigare forskning pekar på att ingen metod är bättre än den andra, och att gruppundervisning lär eleverna snabbare än enskild undervisning. Den berörda forskningen pekar på att många elever betraktar sin lärare i enskild undervisning, som en musikalisk, professionell rådgivare och förebild, och sätter ett högt värde på denna handledning. I gruppundervisning pekar tidigare forskning på att gruppundervisning spelar en stor roll i flera utbildningsgrupper, även om enskild undervisning verkar dominera.

Utifrån studiens resultat är det inte möjligt att förorda enbart antingen enskild undervisning eller gruppundervisning: snarare torde en kombination av undervisningsformerna vara mest effektivt för att stödja elevers lärande.

Förord

Ett stort tack till alla deltagarna i de intervjuer som genomförts i min studie. Utan deras medverkan hade jag inte kunnat skriva min uppsats. Jag vill även rikta ett stort tack till min handledare Christina Ekström som har guidat och stöttat mig genom hela uppsatsens process. Ett stort tack till min pojkvän och min familj som stöttat mig genom arbetets gång.

Göteborg, Maj 2016

Maria Pettersson

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
2	Syfte och frågeställningar	2
3	Teoretisk anknytning: sociokulturell lärandeteori	2
3.1	Kulturella och intellektuella redskap.....	3
3.2	Appropriering	3
3.3	Scaffolding	4
4	Tidigare forskning	4
4.1	Enskild undervisning.....	4
4.2	Gruppundervisning.....	7
5	Metod	9
5.1	Metodval.....	9
5.2	Utformning av intervjuguide	10
5.3	Urval.....	10
5.4	Genomförande	11
5.5	Analys.....	11
5.6	Etisk hänsyn	12
6	Resultat	13
6.1	Hur stöttar läraren elevens lärande?	13
6.1.1	Enskild undervisning.....	13
6.1.1.1	Intellektuella redskap.....	13
6.1.1.2	Fysiska redskap	15
6.1.2	Gruppundervisning	16
6.1.2.1	Intellektuella redskap.....	16
6.2	Hur uppfattar läraren vad eleven lär?	19
6.2.1	Enskild undervisning.....	19
6.2.2	Gruppundervisning	20
6.3	Summering	22
6.3.1	Hur stöttar läraren elevens lärande? Enskild undervisning versus gruppundervisning	22
6.3.2	Hur uppfattar läraren vad eleven lär? Enskild undervisning versus gruppundervisning	24
7	Diskussion	25
7.1	Metoddiskussion.....	25

7.1.1	Urval.....	26
7.2	Resultatdiskussion.....	26
7.2.1	Hur stöttar läraren elevens lärande?	27
7.2.1.1	Möjligheter i enskild undervisning	27
7.2.1.2	Dilemman i enskild undervisning.....	28
7.2.1.3	Möjligheter i gruppundervisning	30
7.2.1.4	Dilemman i gruppundervisning.....	30
7.2.2	Hur uppfattar läraren att eleven lär sig?	31
7.2.2.1	Möjligheter i enskild undervisning	31
7.2.2.2	Möjligheter i gruppundervisning	32
7.2.2.3	Dilemman i gruppundervisning.....	32
7.2.3	Enskild undervisning versus gruppundervisning.....	33
7.3	Avslutande reflektioner	36
8	Referenslista	38
9	Bilagor.....	40
9.1	Bilaga 1 Intervjufrågor	40

1 Inledning

Jag har upplevt att undervisningsmetoder i enskild undervisning samt i gruppundervisning i ämnet sång kan vara problematiskt för elevens lärande. Det har kommit till uttryck både från mig som elev, under praktikplatser och vid samtal om undervisningsmetod med andra sånglärare. Det kan möjligen ha att göra med att det är ett konstnärligt ämne och att skolor väljer att lägga vikt vid olika undervisningsmetoder beroende på skolans mål och budget.

Mitt mål är att hitta redskap för att kunna bli säkrare i min kommande yrkesroll som sånglärare. Mina erfarenheter av att ta sånglektioner, är både på gymnasiet och vid högre utbildningar, därför har också frågan väckts om hur elevens lärande påverkas beroende på enskild undervisning och gruppundervisning. De sånglärare jag haft har visat ett större engagemang av elevens utveckling och personlighet, än de andra ämneslärarna. Det känns som en god förutsättning att kunna engagera sig i sin elevs utveckling för att kunna bli en bra lärare, men det verkar vara annorlunda beroende på grupp eller enskild undervisning. Under åren på Musikhögskolan har jag kommit i kontakt med lärare inom sångämnet på min praktikplats och fått möjlighet att se processen ur ett lärarperspektiv, vilket lett till klarhet inom vissa områden, men även nya frågor har väckts. Möjligen kan detta arbete leda till insikter om vad jag som lärare ska undvika eller fokusera på i en lärandeprocess. En sådan insikt hade varit värdefull i en kommande yrkesroll som musklärare.

Det ämne som står i fokus för denna studie är sång på gymnasieskolans estetiska program. Lärarens uppdrag är att stödja elevens lärande och har ansvar för att eleven lär:

- Spel eller sång efter noter och på gehör
- Grundläggande musikalisk tolkning, stil och form
- Grundläggande repertoar för det egna instrumentet
- Musikaliska instuderingsmetoder och övningsmetoder
- Instrumentets konstruktion, grundläggande egenskaper och instrumentvård, alternativt grundläggande röstfysiologi och röstvård och metoder för detta.
- Grundläggande principer för att möta publik, till exempel presentation av program och medverkande, scennärvaro
- Arbetsmiljö vid musikutövning, till exempel ergonomi, hörselvård och elsäkerhet vid instrumentspel eller sång.
- Grundläggande instrumental spelteknik, eller sångteknik (skolverket, 2011).

Vägen till lärandet för undervisningen är sparsamt angivna. Därför är det främst lärarens val om hur undervisningen ska ske och vilka undervisningsformerna ska vara för att utveckla elevens lärande (skolverket, 2011).

Tidigare forskning pekar på didaktiska konsekvenser av enskild undervisning samt gruppundervisning. Enligt Gaunt (2008), verkar det finnas en problematik att ha enskild undervisning i sång, då hon tyder på att relationens betydelse mellan lärare och elev, spelar en stor roll för elevens lärande och att det kan hämma elevens lärande i självansvar och en utveckling av individuell konstnärlig röst. I enskild undervisning visar Carey och Grants (2015) att svårigheterna är att finna den rätta balansen mellan lärarledd och elevledd undervisning för elevens lärande. De menar också att många elever betraktar sin lärare i enskild undervisning som en musikalisk, professionell, rådgivare och förebild, och har ett högt värde på denna handledning för eleverna. Gaunt, Creech, Long & Hallam (2012) pekar på att enskild undervisning verkligen har potential att bli en produktiv mentormiljö, för dess potential att vägleda eleverna att lära sig verkliga sammanhang och yrkesvägar i livet.

I gruppundervisning tyder Pike (2013) på att gruppen bör vara dynamisk för att maximera motivation och lärande. I gruppundervisning menar Pike (2013) också att en effektiv grupp-lärare måste tro att gruppundervisning är i bästa intresse för varje elev i gruppen, att de måste kunna hålla uppmärksamheten hos varje elev i hela klassen och hålla studenternas lärande, samtidigt som man undviker fallgropar i gruppundervisning. Enligt Bjøntegaard (2015), är det viktigt att deltagarna i gruppundervisning förstår att de inte endast lär sig från deras eget spelande, utan också från att lyssna och kommentera deras klasskamraters spelande. Enligt Ryan (2004) spelar gruppundervisning en stor roll i positiv bemärkelse i flera utbildningsgrupper. Ryan (2004) hänvisar till Seipp (1976) som hävdar att gruppundervisning lär eleverna snabbare än enskild undervisning.

Baserat på tidigare forskning ställer jag mig frågan om gruppundervisning kan stå som självständigt undervisningsalternativ för att utveckla elevens lärande i förhållande till styrdokument på gymnasiet? Kan det vara så att undervisningsmetoden behöver kompletteras med enskild undervisning?

2 Syfte och frågeställningar

Syftet är att i ljuset av sociokulturell lärandeteori utveckla kunskap om konsekvenser av form för undervisning inom sång, sett till om den sker i grupp eller enskilt.

För att uppfylla syftet för studien tar jag hjälp av följande frågeställningar:

- Hur stöttar läraren elevens lärande?
- Hur uppfattar läraren vad eleven lär?

3 Teoretisk anknytning: sociokulturell lärandeteori

Teoretisk anknytning för föreliggande studie utgörs av sociokulturell lärandeteori. Detta baserar jag på studiens syfte och frågeställningar som kretsar kring hur läraren kan stödja elevens lärande, detta utifrån val av undervisningsform.

Inledningsvis följer en övergripande bild av sociokulturell lärandeteori följt av uppmärksamhet på nyckelbegrepp som kulturella redskap, appropriation och scaffolding.

Enligt Vygotskij (1978) innebär det sociokulturella perspektivet att kunskap konstrueras genom samarbetet i en omgivning. Enligt Vygotskijs (1978) teori skulle eleven lära sig i förhållandet mellan den nivå eleven befinner sig på och den nivå eleven kan utvecklas till med hjälp av mer kompetenta klasskamrater eller lärare. Han menar att läraren skulle utmana eleven i sitt vardagstänkande till att utveckla ett vetenskapligt tänkande. Enligt Vygotskijs teori skulle också inläring helt avstanna eller bli försenad, om eleven lämnas för sig själv utan något samspel eller kommunikation. Han menar att samspelet främjar lärandet men det kan dock endast ske om läraren känner sina elever väl. Det är enligt Vygotskij (1978), viktigt att se på barnet som en individ med nära förbindelser med andra istället för en isolerad individ för att utveckla deras lärande. Vygotskij (1978) menar att de sociala faktorerna och språket har stor betydelse för lärandet, och menar att lära sig prata är att lära sig tänka. Språket ansåg han vara ett redskap för att kunna delta i olika sociala samspel, samt för att kunna tolka och hantera sin omgivning. Vygotskij (1978) menade att detta skedde i samspelet mellan yttre och

inre dialoger. Genom den inre och den yttre dialogen, skulle eleven kunna utveckla sitt tänkande, samt utveckla en medvetenhet kring hur den själv tänker. Vygotskij (1978), beskriver sin teori om elevens utveckling som en proximal utveckling, där han menar att vi som lärare bör låta våra elever möta krav som ligger en bit från dem själva. Han menar också att den kulturella förståelsen och den kognitiva utvecklingen för ett barn sker genom goda relationer mellan äldre människor, så som lärare och föräldrar (Vygotskij, 1978).

3.1 Kulturella och intellektuella redskap

Ett av det teoretiska perspektiv som studien anslutet sig till är Vygotskij (1978) sociokulturella teori om lärande genom *kulturella redskap*, vilket är nyckelbegrepp för den här studien. Han menar att kulturella redskap utvecklar barnet som kunskapande varelse. Detta gör barnet för att bevara och förmedla insikter och erfarenheter. Kulturella redskap innefattar enligt Vygotskij, intellektuella redskap och fysiska redskap. Intellektuella redskap innefattar språkliga kategorier och distinktioner, narrativer och andra språkliga genrer. Fysiska redskap innefattar exempelvis böcker, mobiltelefoner, klocka, instrument och notblad. Kulturella redskap kan användas som ”elementära och högre processer” till att exempelvis se på och reflektera över sina kunskaper och ett sätt att minnas. Säljö (2005) menar att begreppen kan bidra till att förstå musiklyssning som aktiviteter där vissa kan vara elementära, som att höra när en telefon ringer, eller när andra aktiviteter är högre, som att exempelvis höra om en låt är country eller rock. När barnet har approprierat ett redskap, kan hen använda detta på ett dynamiskt och relevant sätt i konkreta aktiviteter, så som vardags- och i yrkeslivet.

Två ståndpunkter som är aktuella för det valda ämnesområdet är att en individs tänkande, som handlar om minne, medvetande, koncentration och begreppsbildning, uppstår och utvecklas genom socialt samspel, och att kunskap medieras med hjälp av kulturella redskap och symboler (Vygotskij, 1978). Enligt Vygotskij (1934,1999) är språket är ett tankeredskap som har utvecklats genom tiderna. Vi föds i en språkgemenskap, ett kollektivt kulturellt redskap för kommunikation, och genom att vi lär oss nya ord och begrepp, sker en “internalization of socially rooted and historically developed activities” (Vygotskij, 1978, s.57). Språket är inte enbart ett system av tecken enligt denna teori, utan också en “resurs för skapande av kunskap om världen enligt Säljö (2000, s.84). Att göra den kollektiva kunskapen om världen till sin egen innebär för varje individ en “internal reconstruction” enligt Vygotskij (1978, s.56). Det betyder en mental bearbetning av den medierade kunskapen. Språket är det viktigaste kommunikationsredskapet i det sociala samspelet, men det ger också uttryck i tal och skrift till kunskap. Vygotskij påpekar att tal och skrift är två helt olika konstruktioner av verkligheten. Talspråket är enligt Vygotskij, dialogiskt till sin natur. Det är dynamiskt, och det förstärks av kroppsspråket då det skapar pågående situationer. Enligt Vygotskij (1934,1999) är det skriftliga monologiskt och saknar samtalspartner och därmed upplevs det distansskapande.

3.2 Appropriering

Enligt Vygotskij (1978), är barnets kunskaper redskapsberoende. Lärande blir i ett sociokulturellt perspektiv att ta över, som med annat ord kan kallas appropriera- kulturella redskap. De redskap barn använder och får tillgång till blir avgörande för vilka förmågor och kunskaper hen utvecklar. När barnet har approprierat ett redskap, kan hen använda detta på ett dynamiskt och relevant sätt i konkreta aktiviteter, så som vardags- och i yrkeslivet.

Vygotskij (1978), talar om *appropriering* som lärande, som handlar om att vi inte vanligtvis behärskar ett redskap fullt ut, utan tvärtom är frågan istället om vi någonsin behärskar kulturella redskap. Språket är ett kulturellt redskap, där även om vi alla läser en bok och behärskar det svenska språket, inte till fullo kan säga att vi behärskar det kulturella redskapet. Vi utmanar vår förmåga då vi ständigt hamnar i situationer att göra oss språkligt förstådda eller att förstå vad någon har skrivit eller säger. Språket kan också förändra sin innebörd i olika sammanhang. Nya ord kommer in i språket, eller ord som används för nya händelser. Det finns ingen konstant och fast information som kan behärskas och avtäckas, och vi blir aldrig fullärda. Ett barn som *approprierar* ett redskap tar inte bara över det på ett reproducerande sätt, det kräver också ett aktivt meningsskapande av individen. Ett språk behöver inte innebära att barnet reproducerar vad andra har sagt, när hen tar över ett språk. Språket används av barnet i nya situationer för att kommunicera och skapa mening. Då vi uppfinner nya redskap, använder dem på nya sätt och förändrar dem, utvecklas vår kunskap på en kollektiv nivå (Vygotskij, 1978).

3.3 Scaffolding

Forskarna Wood, Bruner & Ross (1976), studerade det sociala samspelets roll i språkutvecklingen. De ansåg att handledning hade en avgörande roll för förståspråkutvecklingen. Handledning valde de att kalla för *scaffolding*. Vygotskij själv använde aldrig begreppet *scaffolding*, som betyder byggnadsställning, men Wood, Bruner & Ross teori har rötter i Vygotskijs tankar om mediering av kunskap, och hans exempel på stöttning som lyder: "if we teachers offer leading questions or show how the problem is to be solved and the child then solves it, or if the teacher initiates the solution and the child completes it or solves it in collaboration with other children" (Vygotskij, 1978, s.85). Wood, Bruner & Ross (1976), introducerade denna liknelse och avsåg en speciell form av stöttande verksamhet. De studerade hur ett barn blir stöttat av en vuxen för att lösa ett praktiskt problem. Studien visar på hur arbetsdelningen under aktivitetens gång förändrades mellan den vuxne och ett barn. Läraren ger mer stöd i början, men samtidigt som barnet utvecklar en förståelse för problemet bidrar den vuxne mindre tills barnet kan göra aktiviteten på egen hand. Den vuxne stöttar barnet genom att ställa frågor eller ge ledtrådar. Det är inte den vuxnes utmaning att lösa problemet åt hen. Utmaningen är att stödja barnet.

4 Tidigare forskning

Den tidigare forskningen är dels inriktad mot undervisningsformer i enskild undervisning, dels mot gruppundervisning. Detta gjorde jag för att få en uppfattning om enskild undervisning och gruppundervisning, för att sedan jämföra båda undervisningsmetoderna. Tidigare forskning använder termen en- till- en undervisning. Jag har valt att använda det som vanligen används i Sverige, vilket är enskild undervisning.

4.1 Enskild undervisning

Gaunt (2008) har använt sig av en kvalitativ metod baserat på semistrukturerade intervjuer av 20 lärare från konservatoriet i Storbritannien. Studiens syfte handlar om hur lärare på konservatoriet i Storbritannien uppfattar enskild undervisning, dess mål, processer och sammanhang. Denna artikel är en del av en större studie som syftar till att synliggöra vad lärare och elever på konservatoriet i Storbritannien har för uppfattningar om dess mål, processer och sammanhang i enskild undervisning. I denna artikel var syftet att få en bild om vad lärare har för uppfattningar om rutiner i enskild undervisning. Resultatet pekar på att det

kan vara problematiskt med enskild undervisning, särskilt med tanke på intensiteten och komplexiteten i de relationer som bildas mellan lärare och elev. I hennes resultat menar hon också att processerna för undervisningen där överföringen av tekniska och musikaliska färdigheter, som till stor del var genom lärarledd passivitet, ofta var avgörande för elevens lärande. Hennes resultat visade också att relationen mellan lärare och elev kan hämma utvecklingen av själv- ansvar och en individuell konstnärlig röst. Resultat visade dessutom att spänning var uppenbar mellan lärares strävanden att underlätta studentens självständighet och självförtroende för lärande.

Creech (2012) har gjort en kvalitativ studie där metoden baseras på djupintervjuer och videoinspelade observationer av lektioner. I studien ingår 263 fiollärare och deras elever. Lärarna som deltog i undersökningen lär ut i fristående skolor, statligt finansierade musiktjänster och junior konservatorier, med elever mellan 8-18 år, med varierade nivåer från nybörjare till diplomnivå. Studiens syfte var att utforska hur interaktionen mellan lärare och elev utvecklas i enskild undervisning.

Studiens resultat tyder på att lärare och elever kan bli förankrade i fasta mönster av interaktionsbeteende som potentiellt kan orsaka begränsningar på undervisning och lärande. Konsekvenserna för undervisningen ligger i lärarens medvetenhet och reflektioner på sitt eget interaktionsbeteende. Resultatet visar också på att läraren bör vara medveten om fasta beteendemönster, vilket kan påverka till positiva förändringar i undervisning och lärande.

Creech (2012) visar också resultat på att lärare och elever inte behöver befästas i fasta mönster av interaktionsbeteenden, det lägger potentiellt begränsningar på undervisning och läranderesultat. Instrumentallärare har möjligheten att vidga sitt interaktionsbeteende, och därmed skapa möjligheter till att öka både elevernas lärande och lärares tillfredsställelse. De kan uppmuntra till elevfrågor och själv- bedömning och de kan skapa utrymme för tekniska lösningar och utforskning av musikaliska idéer. Creech (2012) visar också på att lärare bör ändra mönster på undervisningens beteende. På detta sätt ger det möjligheter för elever och lärare att byta till alternativa interaktions- stilar som kan främja kraftigt förbättrade läranderesultat. Creech (2012) kommer också fram till att lärare och elever kan bli förankrade i fasta mönster av interaktionsbeteende som potentiellt kan orsaka begränsningar på undervisning och lärande. Konsekvenserna för undervisningen ligger i lärarens medvetenhet och reflektioner på sitt eget interaktionsbeteende. Är lärare medvetna om fasta beteendemönster, kan det göra att lärare visar positiva förändringar i undervisning och lärande.

Carey, Bridgstock, Taylor, McWilliam & Grant (2013) har använt sig av en kvalitativ metod och gjort videoinspelade observationer på lärare och elever i enskild undervisning från ett Australienskt konservatorium. Syftet med studien är att identifiera, karakterisera och kartlägga observerade pedagogiska metoder i enskild undervisning. Deras resultat på studien har visat att processen på en instruktion och interaktionen mellan lärare och elev eller effekten av lärarens beteende mot eleven är lika viktig som resultatet och produkten av lärandet. Genom att fokusera på processen som likväl produkten av resultatet av elevens lärande, tenderar lärare att fostra eleverna till ett adaptivt och flexibelt tillvägagångssätt till lärande (Bridgstock & Hearn, 2012).

Gaunt, Creech, Long & Hallam (2012) har gjort en studie som bygger på en kvalitativ metod som är gjord på ett konservatorium i Storbritannien. Studiens data har hämtats från en längre studie av musikstuderande i konservatoriet i Storbritannien, och hur dessa elever har

förändrats över tre studieår. Ett av syftena med denna studie är att belysa hur elever stöds av att bli professionella musiker i snabba föränderliga sammanhang. Syftet bygger på att utforska hur elevernas uppfattningar om hur de fick stöd i att förverkliga sina ambitioner som professionella musiker i deras utbildning och hur övergången till yrkeslivet skulle utveckla sig. Den här studien bygger på en kvalitativ metod som är baserad på 34 semistrukturerade intervjuer av musikelever under våren år 2009 och våren år 2010.

Studiens resultat visar tecken på att enskild undervisning kan tillhandahålla ett väldigt bra resultat av mentormiljö. Det var också tydligt att elevernas kollaborativa lärande-upplevelser spelade en viktig roll i att stödja elevernas yrkesutveckling. Studiens resultat visar också att, enskild undervisning gör att eleverna tenderade att spegla sina lärares åsikter om lämplig social interaktion. Denna dynamik av makt gjorde det svårt i vissa fall för elever att formulera svårigheter med inläring och för att ändra på läraren. Det fanns också tecken på ett möjligt samband mellan dynamiken av makt i relationen, och elevernas ovilja att utveckla konstnärlig och professionell själv- riktning. Deras resultat visar också på att enskild undervisning erbjuder en miljö, där en elev utvecklar en stark personlig relation med en lärare. Interaktioner i lektioner tenderar också att röra sig mellan verbal dialog och musicerande, därmed kan det bidra till stora möjligheter till samarbete av kreativ utforskning av lärandet.

Johansson (2013) har gjort en studie om hinder och möjligheter för elever i enskild undervisning i sång. Studiens metod baserades på semistrukturerade intervjuer med lärare och elever, samt fokusgrupper med lärare och elever, och videoinspelade observationer på enskild undervisning. Studien baseras på en fortsättning av ett tidigare projekt. Deltagarna var två kvinnliga grundsångs-elever och deras lärare. Syftet med studien var att relatera samspelet mellan lärarens och elevernas avsikter och förväntningar på institutionell nivå liksom de regler och "verkliga livet"- utövande av det musikaliska yrke som eleverna utbildas för. Studien visar resultat på att elevernas ägande av lärande är beroende av instrumentala färdigheter som en förutsättning för att förverkliga lärarens instruktioner, personlig motivation, som sätter gränsen för utveckling, en förståelse av målen med undervisningen, kursen och lärarens allmänna strategier och en förmåga att implementera och använda den kunskap som vunnits under lektionen till andra situationer. Studenternas självständiga lärande är beroende av lärarens förmåga att uppfatta och förstå studentens förväntningar och önskemål, och att matcha elevernas intentioner och motivation, och att göra sina egna avsikter begripliga.

Carey and Grant (2015) har gjort en studie som baseras på en kvalitativ metod med semistrukturerade intervjuer av lärare och fokusgruppsintervjuer av elever, samt videofilmade observationer av enskilda undervisningar. Studien är en del av ett större forskningsprojekt som bedrivs inom ett Australienskt konservatorium, en institution med en inskrivning av över 600 studenter och doktorander som studerar pedagogik. Projektet syftar till att generera empiriska bevis på enskilda inlärningsmetoder i konservatoriet. Syftet är också att utforska och dokumentera processer i enskild undervisning och lärande, och att systematiskt reflektera över hur dessa processer kan göras mer effektiva.

Resultat visar att enskild undervisning varierar kraftigt, med en variation av pedagogiska metoder och att elever indikerar en mängd olika inlärningspreferenser och tillvägagångssätt. Både lärare och elev-deltagare fann också utmaningar med enskild undervisning. Resultatet i studien visar också tendenser till svårigheter i en lärare - elev relation. Carey et al. (2015), menar att svårigheterna är att finna den rätta balansen mellan lärarledd och elev- ledd undervisning för elevens lärande.

I resultatet av studien kommer Carey et al. (2015) fram till att lärare är de musikaliska agenterna, modellerna och drivkraften för sina elever. Många elever betraktar sin lärare i enskild undervisning, som en musikalisk, professionell rådgivare och förebild, och har ett högt värde på denna handledning för eleverna. Resultatet visar också att enskild undervisning verkligen har potential att bli en produktiv mentormiljö, inte minst för dess potential att vägleda eleverna att lära sig verkliga sammanhang och yrkesvägar i livet.

Summering

Tidigare forskning pekar på att enskild undervisning kan vara problematiskt då undervisningen kan bli isolerad i praktiken. Det kan också vara problematiskt med enskild undervisning, särskilt med tanke på intensiteten i relationer som kan bildas mellan lärare och elev. Eleverna kan bli alltför bekväma och passiva i enskild undervisning. Lärare och elever kan bli förankrade i fasta mönster av interaktionsbeteende som potentiellt kan orsaka begränsningar på undervisning och lärande och menar att konsekvenserna för undervisningen ligger i lärarens medvetenhet och reflektioner på sitt eget interaktionsbeteende. Tidigare forskning menar också att det är viktigt som lärare att vara medveten om de fasta beteendemönster som kan uppstå, vilket kan påverka till positiva förändringar i undervisning och lärande. De kan uppmuntra till elevfrågor och själv- bedömning och de kan skapa utrymme för experimenterande med tekniska lösningar och utforskning av musikaliska idéer. Att ändra mönster på undervisningens beteende, ger på detta sätt möjligheter för elever och lärare att byta till alternativa interaktions- stilar som kan främja kraftigt förbättrade lärande- resultat.

Enskild undervisning kan tillhandahålla ett väldigt bra resultat av mentormiljö. Dock menar forskning att denna dynamik av makt gjorde det svårt i vissa fall för elever att formulera svårigheter med inläring och för att ändra på läraren. Interaktioner mellan lärare och elev i enskild undervisning tenderar också att röra sig mellan verbal dialog och musicerande, därmed kan det bidra till stora möjligheter till samarbete av kreativ utforskning av lärandet. Både lärare och elev-deltagare fann också utmaningar med enskild undervisning.

I enskild undervisning visar forskning också att svårigheterna är att finna den rätta balansen mellan lärarledd och elev- ledd undervisning för elevens lärande. Många elever betraktar sin lärare i enskild undervisning, som en musikalisk, professionell förebild samt rådgivare, och har ett högt värde på denna handledning för eleverna. Tidigare forskning pekar på att enskild undervisning verkligen har potential att bli en produktiv mentormiljö, för dess potential att vägleda eleverna att lära sig verkliga sammanhang och yrkesvägar i livet.

4.2 Gruppundervisning

Pike (2013) har gjort en studie som bygger på en kvalitativ metod, baserat på fyra olika observationer på smågrupper av pianoelever, samt semistrukturerade intervjuer av lärare och frågeformulär till elever. Syftet med studien var att upptäcka de bästa övningarna samt instruktioner för nybörjarelever i pianoundervisning med fokus på gruppundervisning. Pike (2013) hänvisar till Lyke (1996) som visar resultat på att elever som har piano-undervisning i grupp, lär sig lika mycket på 16 veckor som en elev lär sig spela piano i enskild undervisning under två år. Dessa elever studerar även fler instrument och har uppnått en viss grad av musikalisk kunnskap, dock kan det vara annorlunda för elever som aldrig förut studerat musik och har nybörjarlektioner i piano.

I studien visar Pike (2013) resultat på att grupplärare har föreslagit att en mindre grupp för

nybörjarelever i piano med fem till sju elever, fungerar bra då elevers upplevelser i musik blir grundläggande genom ett brett spektrum av stimulerande och njutbara aktiviteter såsom rörelse, gehör, improvisation, teknik, notläsning och teori.

I hennes resultat menar Pike (2013) att gruppen bör vara dynamisk för att maximera motivation och lärande. Det bör också användas grupp-samarbete och upptäckta inlärningsstrategier för att främja självständigt lärande och motivation för varje elev. Pike (2013) hänvisar till Goss (2012), som menar att lärare som underlättar grupp- upplevelser för sina elever, engagerar inte bara alla elever, de ger också dem en ram inom vilken de kan lyssna och tänka på musik. Fortsatt hänvisar Pike (2013) också till Clark (1988), som menar att en effektiv grupp- lärare måste tro att gruppundervisning är i bästa intresse för varje elev i gruppen, och att de måste kunna hålla uppmärksamheten hos varje elev i hela klassen och hålla studenternas lärande, samtidigt som läraren undviker fallgropar i gruppundervisning.

Bjøntegaard (2015) har gjort en studie som bygger på en kvalitativ metod med observationer gjorda på gruppundervisning och enskild undervisning. Studiens syfte är att ta en närmare titt på hur en horn- lärare vid Norges musikhögskola har organiserat sin veckoundervisning i enskilda lektioner, mindre grupp och master class- lektioner med alla sina elever. Tyngdpunkten ligger på små grupplektioner där studenterna själva spelar och kommenterar andra studenters prestationer. Bjøntegaard (2015), hänvisar till Gaunt et al. (2012), som betonar vikten av att möjliggöra kreativitet och förmågan att samarbeta och vara flexibel i gruppundervisning till att möta förändrade krav i lärandet.

Resultat visar att elever och lärare måste utveckla en modell tillsammans i grupp för att utveckla elevens lärande på bästa möjliga sätt. På detta sätt kan lärande och undervisande betraktas som en kombination av utförande, lyssnande och kommentering i olika undervisningsmetoder och utförande-situationer. Eleverna får också på så vis, mycket respons i en positiv gruppatmosfär (s.33).

Enligt Bjøntegaard (2015), visar resultat att det är viktigt att deltagarna i gruppundervisning förstår att de inte endast lär sig från deras eget spelande, utan också från att lyssna och kommentera deras klasskamraters spelande. Bjøntegaard (2015) menar att det är viktigt för eleverna att känna att deras bidrag till gruppen är av betydelse. Bjøntegaard (2015) hänvisar till Papageorgi et al. (2010) som hävdar att lärarna bör hjälpa eleverna att producera personliga tolkningar av musik och försöka övertyga eleverna att varje föreställning i grupp ska uppfattas som en möjlighet att förbättra presentations-färdigheter. Papageorgi et al. (2010) menar också att elever ska lära sig att vara oberoende och lita på sina egna tolkningar.

Ryan (2004) har gjort en studie som bygger på en kvalitativ och kvantitativ metod. Metoden har baserats på djupintervjuer och en enkätundersökning. Syftet med studien var att jämföra effekter för utvecklingen på undervisningen av en mindre pianogrupp inom högre utbildning. Resultat visar att master class och gruppundervisning ses som en komplettering till enskild undervisning, istället för en principiell metod. Den enskilda undervisningen verkar dominera som instrumental-undervisning, menar Ryan (2004). Han visar också resultat på att gruppundervisning spelar en stor roll i positiv bemärkelse i flera utbildningsgrupper. Där den verkar ge bäst effekt är för nybörjarelever och i skolmiljön. Ryan (2004) hänvisar till Seipp (1976) som menar att ingen metod är bättre än den andra, han upptäckte att gruppundervisning lär eleverna snabbare än enskild undervisning, dock menar han att gruppundervisning ses som en komplettering till enskild undervisning, istället för en principiell metod.

Summering

Tidigare forskning om gruppundervisning, visar att det är viktigt att deltagarna i gruppundervisning förstår att de inte endast lär sig från deras eget spelande, utan också från att lyssna och kommentera deras klasskamraters spelande. Lärarna bör hjälpa eleverna att producera personliga tolkningar av musik och försöka övertyga eleverna att varje föreställning i grupp, ska uppfattas som en möjlighet att förbättra presentations-färdigheter. Eleverna ska lära sig att vara oberoende och lita på sina egna tolkningar.

I gruppundervisning pekar tidigare forskning också på att gruppen bör vara dynamisk för att maximera motivation och lärande. Det bör också användas grupp-samarbete och upptäckta inlärningsstrategier för att främja självständigt lärande och motivation för varje elev. Tidigare forskning visar att ett mindre grupp- område för nybörjarelever i piano med fem till sju elever, fungerar bäst då elevers upplevelser i musik blir grundläggande genom ett brett spektrum av stimulerande och njutbara aktiviteter. I enskild undervisning menar de att genom att fokusera på processen som likväl produkten av resultatet av elevens lärande, tenderar lärare att fostra eleverna till ett adaptivt och flexibelt tillvägagångssätt till lärande.

I gruppundervisning menar tidigare forskning att en effektiv grupp-lärare måste tro att gruppundervisning är i bästa intresse för varje elev i gruppen, att de måste kunna hålla uppmärksamheten hos varje elev i hela klassen och hålla studenternas lärande, samtidigt som läraren undviker fallgropar i gruppundervisning. Elever och lärare måste utveckla en modell tillsammans i grupp, och de måste veta elevernas roll samt lärarens roll i olika situationer i grupp-undervisningen. På detta sätt kan lärande och undervisande betraktas som en kombination av utförande, lyssnande och kommentering i olika undervisningsmetoder och utförande-situationer. Eleverna får också på så vis, mycket respons i en positiv gruppatmosfär.

Tidigare resultat med fokus på gruppundervisning, visar att master class och gruppundervisning ses som en komplettering till enskild undervisning, istället för en principiell metod. Resultat visar att gruppundervisning spelar stor roll i flera utbildningsgrupper, även om enskild undervisning verkar dominera. Där den verkar ge bäst effekt är för nybörjarelever och i skolmiljön.

5 Metod

Metodkapitlet beskriver vilken metod jag valt för studien, samt hur jag gått tillväga för att genomföra den. Metodkapitlet är indelat i sex huvudrubriker. Dessa rubriker är metodval, utformning av intervjuguide, urval, genomförande, analys samt etisk hänsyn.

5.1 Metodval

Den metod jag valt för undersökningen, är att göra kvalitativa samtalsintervjuer. Valet att göra intervjuer stöds av Ahrne & Svensson (2011) samt Bryman (2011). Intervjuerna grundar sig på att jag vill skapa mig en bild av hur sånglärare uppfattar enskild undervisning och gruppundervisning i sång, samt hur de uppfattar sin egen undervisning och elevens lärande. En observation hade gett mig en bild av vad lärare och elever faktiskt gör på lektioner, men jag är intresserad av vad de har för föreställning om sin egen undervisning och undervisning i allmänhet. En enkät hade möjligtvis gett ett mer generaliserbart resultat, men det hade inte gett mig samma djup i de frågor som jag är intresserad av. Skillnaden på kvalitativ och

kvantitativ intervju är att forskaren vill ha fylliga och detaljerade svar i en kvalitativ intervju, medan syftet med en kvantitativ intervju är att generera svar som snabbt kan kodas och bearbetas. Min bedömning var att en något mer semistrukturerad intervju skulle ge mig detta djup kring de enskilda informanternas föreställning om de frågor jag ställer mig. De kvalitativa intervjuerna lägger tyngd på intervjupersonernas egna uppfattningar och synsätt.

Valet av en semistrukturerad intervju stödjer sig på de kvalitativa metoder som finns beskrivet av Ahrne & Svensson (2011) samt Bryman (2011). Under en semistrukturerad samtalsintervju, utgår jag från specifika teman som ska beröras, och intervjupersonen har frihet att utforma svaren på sitt eget sätt. Genom att ha några större frågeområden istället för många detaljerade frågor kan jag föra samtalet mer naturligt och låta personen själv i viss utsträckning styra i vilken ordning olika saker kommer upp. Syftet med intervjuerna är att få en persons syn på sin verklighet, och jag vill därför att personen ska berätta så mycket som möjligt utan att ledas av intervjuaren. För att lättare komma åt informanternas tankevärld, är det en fördel för mig att komma så nära dem som möjligt, vilket en samtalsintervju även ger goda förutsättningar för. Jag är medveten om att det också kan finnas eventuella nackdelar med att ha en personlig relation till informanterna, eftersom svaren då omedvetet riskerar att styras till forskarens fördel.

5.2 Utformning av intervjuguide

Den utformning av intervjuguide som valdes att utforma och formulera mina intervjufrågor, är baserad på Brymans (2011) rekommendationer. Intervjuguiden innebär en kort minneslista över vilka områden som ska täckas i den semistrukturerade intervjun. Mina intervjufrågor har jag formulerat på ett sätt som underlättar svar på undersökningens frågeställningar. Jag har valt att använda mig av ett begripligt språk som passar för mina intervjupersoner. Jag har även valt att notera min intervjupersons namn, ålder, kön och generell bakgrundsinformation, då detta är viktigt för att sätta in hans svar i ett sammanhang i studien. Jag har valt att göra mina intervjuer i en miljö där intervjupersonen arbetar, lever eller är engagerad i de aktiviteter som jag är intresserad av, vilket kommer att underlätta tolkning och förståelse av det personen berättar för mig.

De intervjufrågor jag valde att använda mig av under mina intervjuer är indelade i två delar, då jag söker svar om att i ljuset av sociokulturellt perspektiv, utveckla kunskap om konsekvenser av form för undervisning inom sång, sett till om den sker i grupp eller enskilt (se bilaga 1).

5.3 Urval

Det urval av informanter jag gjorde, är ett målinriktat urval, då studien grundar sig på kvalitativ forskning. Ett målinriktat urval enligt Bryman (2011), innebär ett försök att skapa överensstämmelse mellan forskningsfrågor och urval. Jag gör enligt rekommendationer av Bryman (2011) och av Ahrne & Svensson (2011), ett urval utifrån en önskan om att intervju personer som är relevanta för mina forskningsfrågor. Jag strävar efter att få en spridning bland informanterna vad gäller ålder, kön, samt vilken skola de undervisar på. De sex tänkta informanterna undervisar på tre olika svenska gymnasium i Sverige och undervisar i ämnet sång.

Samtliga informanter jag intervjuat för min studie är legitimerade musiklektorer och har läst musikpedagogik på högskolenivå. Vad gäller antal år de har arbetat som instrumentallärare skiljer det sig ganska mycket åt. I resultatet är det totalt sex informanter involverade, som jag

kallar A, B, C, D, E och F. Informanterna A, B, C och D har arbetat som sånglärare på gymnasium i cirka 15 år och huvudsak i Göteborg, Informant E har varit lärare i 37 år. Informant F har arbetat i 24 år. Alla de intervjuade undervisar både enskilt och i grupp, men den enskilda undervisningen dominerar. Jag har strävat efter att intervjua hälften av gruppen kvinnliga och manliga sångpedagoger för att öka generaliserbarheten, och sträva efter en jämlikhet mellan könsfördelning. Jag har dock endast lyckats intervjua en manlig av de sex informanter som är delaktiga i studien, då utfallet av urvalet var flest kvinnor som kunde medverka i studien. Jag har valt att avgränsa min studie och särskilja den från att se ur ett genusperspektiv, dock är det tänkbart att genusperspektivet i denna studie kan ha betydelse.

5.4 Genomförande

Tillvägagångssättet med samtalsintervjuer har jag tagit stöd av från Bryman (2011) samt Ahrne & Svensson (2011). Jag kontaktade de intervjupersoner som var relevanta för mina forskningsfrågor, via telefon och mail för att bestämma träff inför intervju. Jag tänkte att vi skulle träffas på en lugn plats, på intervjupersonens arbetsplats, där vi kunde genomföra intervjun utan att bli störda av ovälkomna ljud av olika slag. Jag var närvarande som intervjuare och antecknade med block och penna, samt spelade in samtalen med en inspelningsapparat för att dokumentera vad som sades med intervjupersonens medgivande. Kriterierna för mitt urval av intervjupersoner grundade sig på deras erfarenhet av de frågeställningar jag undersöker. Mitt material transkriberades sedan för vidare analys.

Innan jag genomförde mina intervjuer med de valda informanterna, genomförde jag en pilotintervju med en informant för att testa om min intervju- och diskussionsfrågor går att förstå som rekommenderades av Ahrne & Svensson (2011) samt Bryman (2011). Intervjuerna ägde rum på informanternas arbetsplats för att försäkra mig om att intervjusituationerna blev någorlunda lika varandra. Jag avtalade en tid med informanterna, för att på så vis ha tid till att genomföra intervjun med god marginal. Jag valde att genomföra intervjuerna på lärarnas hemmaplan för att de också skulle få en avslappnad relation till miljön. Direktkontakten med informanterna, samt att intervjua på deras arbetsplats kan ha haft en positiv effekt när det gäller svarens uttömlighet, vilket kan skapa förtrolighet. Jag introducerade mig själv som lärarstudent och berättade att jag skrev mitt examensarbete och vad mitt syfte med min studie handlade om innan intervjun påbörjades. Mitt syfte med att berätta om studien var att försäkra mig om att informanterna inte missförstod mitt syfte med min studie och vad mina kommande frågor handlade om, och att materialet skulle bli tydligare genom att eliminera onödiga tveksamheter. Jag var också noga med att berätta för alla informanter att jag spelade in intervjun, samt att de skulle förbli anonyma i den slutgiltiga undersökningen. Intervjuerna från informant A och B tog ca 25 minuter att genomföra. Intervjun från informant E och C tog ca 40 minuter att genomföra. Intervjun från informant D tog ca 30 min att genomföra och intervjun från informant F tog ca 50 minuter att genomföra. Skillnaden i tid berodde på informanternas grad av utförlighet i svaren. Jag spelade in samtliga intervjuer från min mobil memo-röst-inspelning och transkriberade sedan varje intervju utförligt enligt Brymans (2011) samt Ahrne & Svenssons (2011) rekommendationer.

5.5 Analys

Innehållet i informanternas berättelser och samtal, analyseras med hjälp av de teoretiska begrepp och perspektiv jag använder i min studie. Enligt Bryman (2011), var det relevant att spela in samtalet från den enskilda informanten i den ostrukturerade intervjun, och därefter transkribera materialet. Skulle jag inte spelat in intervjun, utan bara skrivit ner intervjun under

tiden, kunde flera svårigheter uppstått. Jag skulle kunnat missuppfatta det min informant har sagt och därmed skriva något jag tror att informanten har sagt. Jag kunde också haft svårt att få all information nedskrivet då informanten talade. Det kunde också vara störande att be informanten att pausa i sina diskussioner. De nackdelar som fanns med inspelning, var att det både var tidskrävande och svårt att transkribera materialet.

Efter att intervjuerna var genomförda, transkriberades materialet om vad alla informanter hade sagt under inspelningarna. Jag följde Brymans (2011) anvisningar om hur jag skulle tänka när en transkribering genomförs. Bryman (2011) menar att det är viktigt att ge en så exakt återgivning som möjligt av vad intervjupersonen har sagt från en intervju. Informanterna valde jag att döpa om till bokstäver från A-F för att anonymisera dem.

Redan under transkriberingen påbörjades analysen. Eftersom mitt fokus låg på innehållet i intervjuerna, valde jag att göra en innehållsanalys. Enligt Bryman (2011) samt Ahrne & Svensson (2011), skulle jag leta efter teman som är kopplade till undersökningens syfte och frågeställningar. Uppsatsens syfte med frågeställningar skrevs upp tillsammans med tematiseringen. Därefter gjorde jag en tematisering genom att läsa igenom en intervju i taget samtidigt som jag markerade olika teman som jag såg utifrån uppsatsens frågeställningar. Jag delade upp temana i olika rubriker och placerade dem under den frågeställning som jag tyckte stämde bäst överens med dem. Temana var byggda utifrån de två rubrikerna: Hur stöttar läraren elevens lärande?, Hur uppfattar läraren vad eleven lär? Rubriken om hur läraren stöttar elevens lärande har underrubrikerna: Intellectuella redskap och fysiska redskap. Dessa två teman har enskild undervisning som kategori och gruppundervisning som kategori. De teman som jag fann under rubriken, hur läraren stöttar elevens lärande i enskild undervisning var följande: *Relationen- elev och lärare* samt temat *digitala redskap*. De teman jag fann under rubriken, hur läraren stöttar elevens lärande i gruppundervisning var följande: *Dialog: Lärare- elev samt elev- elev, elevers återkoppling till varandra* och temat *enskild undervisning som stöd för gruppundervisning*. De teman som jag fann under rubriken hur läraren uppfattar vad eleven lär i enskild undervisning är följande: *Kontinuitet och upprepning*. Under rubriken hur läraren uppfattar vad eleven lär i gruppundervisning, fann jag teman: *Elevers återkoppling till varandra*, samt temat: *betydelse av gruppdynamik*.

Utifrån Ahrne & Svenssons (2011) samt Brymans (2011) rekommendationer valde jag att utgå från att markera intressanta citat och relatera dessa till mina teman. De teman jag fann, valde jag att summera. Jag valde att summera den enskilda undervisningens teman och gruppundervisningens teman och sedan problematisera ur ett metaperspektiv eftersom mitt syfte handlar om att i ljuset av sociokulturell lärandeteori, utveckla kunskap om konsekvenser av form för undervisning inom sång, sett till om den sker i grupp eller enskilt.

5.6 Etisk hänsyn

Beträffande etisk hänsyn tog jag stöd av Ahrne & Svensson (2011) och Bryman (2011), samt Vetenskapsrådets forskningsetiska principer (2002). Informanterna intervjuades i enlighet med de forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning. Det finns fyra principer att förhålla sig till. Den första principen är informationskravet som betyder att forskaren informerar om den intervjuades villkor för deltagande i undersökningen och att informanten vet att hen kan avbryta sin medverkan om den önskar. Den andra principen är samtyckeskravet som betyder att informanten måste ge sitt samtycke till medverkan i undersökningen. Skulle informanten vara under femton års ålder ska samtycke från vårdnadshavare medgivas. Den tredje principen är konfidentialitetskravet, som syftar till

att informationen som lämnas ut till forskaren från informanten, ska förvaras så att obehöriga ej har tillgång till materialet. Det sista kravet är nyttjandekravet som betyder att den information som forskaren fått från informanterna inte kommer att användas till något annat än till forskarens studie.

Utifrån Ahrne & Svenssons (2011) och Brymans (2011) rekommendationer, informerade jag respondenterna om att deras identitet anonymiserades, att deras intervjuer skulle fungera som minnesanteckningar och att de hade rätt till att avsluta sitt medverkande om de skulle vilja detta. I denna undersökning valde jag att inte lägga någon vikt vid att analysera genus, dock har jag strävat efter att intervjua personer av lika mängd män som kvinnor. Könstillhörighet lade jag ingen relevans vid, men för att anonymisera deras identitet, valde jag att benämna alla intervjupersoner som bokstäver från A-F.

6 Resultat

Resultatdelen är uppdelad i två huvudrubriker som baseras på frågeställningarna för studien. Underrubriker för dessa två huvudrubriker är enskild undervisning och gruppundervisning i varje del, samt tillhörande underrubriker med teman. Den första huvudrubriken lyder: Hur stöttar läraren elevens lärande? Denna rubrik har intellektuella samt fysiska redskap från den teoretiska anknytningen som underrubrik med uppdelningen: Enskild undervisning och gruppundervisning med tillhörande teman. Den andra huvudrubriken är: Hur uppfattar läraren att eleven lär? Rubriken har underrubrikerna: Enskild undervisning och gruppundervisning med tillhörande teman.

En bland viktiga utgångspunkter var att skriva fram en symmetri genom studien. Min intention var att skriva fram den symmetriskt för att synliggöra och jämföra enskild undervisning och gruppundervisning, för att sedan kunna problematisera och jämföra båda undervisningsmetoderna.

6.1 Hur stöttar läraren elevens lärande?

Denna rubrik är indelad i enskild undervisning samt gruppundervisning med tillhörande teman utifrån intellektuella samt fysiska redskap, som är kopplad utifrån Vygotskijs sociokulturella teori. Nedan uttrycker informanterna hur de stöttar elevens lärande.

6.1.1 Enskild undervisning

6.1.1.1 *Intellektuella redskap*

Relationen- Elev och lärare

Samtliga informanter som intervjuats är eniga om att relationens roll mellan elev och lärare är viktigt för elevens utvecklingsresultat. De menar att det är viktigt att lärare och elev pratar samma språk, bekräftar elevens identitet och möter varandra med ömsesidig respekt för att utveckla eleven på bästa sätt.

Informant A menar att det är viktigt att lärare och elev möter varandra och pratar samma språk, samt att läraren ser och bekräftar elevens identitet och utarbetar ömsesidig respekt för att utveckla eleven på bästa sätt. Informant A säger också att det finns dilemman med relationens betydelse då personkemi är viktigt för elevens utveckling och menar såhär:

Ibland är det klart att det, om inte personkemin ”klickar” riktigt, så är det ju tung-jobbat

Informant B säger att personkemi är av stor vikt i enskild sångundervisning. Informant B menar att hen tror att eleven får en lättare utvecklingsprogression när det ”klickar” med eleven. Är personkemin inte lika bra mellan lärare och elev är risken att det blir svårare för eleven att få en bra utvecklingsprogression. Informant B menar såhär:

I det stora hela mellan lärare och elev, är ju det här med att klicka med alla till 100 %, det tror jag är en omöjlighet, för det är en personkemi

Informant B menar också att de dilemman som kan uppstå med relationens betydelse mellan lärare och elev, är att hamna i ett slags ”favoriseringsträsk”. Informant B säger att det handlar om övning, och om eleven har övat får den en större chans till att få mer utrymme till att sjunga och framträda.

Informant C menar att relationen mellan elev och lärare är viktigt för elevens utvecklingsresultat då det handlar om att få eleven att våga. Eleven måste kunna känna sig bekväm med sin lärare för att utvecklas. Informant C tillägger att det finns dilemman med relationens betydelse för elevens utveckling och menar att det kan hända att läraren och eleven inte lyckas få till den trygga miljö som eleven behöver för att utvecklas på bästa sätt. Informant C menar också att det kan vara hämmande för eleven, för att hen inte vågar säga vad hen tycker och tänker framför läraren, vilket kan bli problematiskt för elevens lärande.

Informant D menar att det är viktigt att landa med eleven socialt för att stötta elevens lärande. Det är också viktigt att läraren hjälper eleven att hitta lust i det som sker i den enskilda sångundervisningen. Informant D säger såhär:

Ja men då är det återigen att landa med eleven, socialt, så att det känns som att vi landar ihop

Informant D menar också att relationens betydelse med elevens lärande inte alltid behöver vara positiv med endast en lärare. Informant D menar att lärare bör skifta elever oftare sinsemellan då hen tror att det skulle gynna elevens utveckling. Hen menar att det kan vara problematiskt när lärare och elev inte når varandra och menar att sångundervisningen är beroende av goda relationer vilket kan bli svårt när eleven och läraren inte landar tillsammans i undervisningen.

Informant E menar att relation mellan elev och lärare är viktigt för att påverka elevens resultat, hen menar att relation mellan lärare och elev påverkar elevens resultat i all undervisning och inte endast sångundervisning. Informant E menar att hemligheten med ett bra resultat för eleven är att ha en god relation mellan lärare och elev. Eleven måste ge sitt förtroende och läraren måste vinna elevens hjärta för att utveckla eleven på bästa sätt. Hen menar också att varje elev har sin egen resa och det handlar om att eleven ska öppna upp sig för att utveckla sig och därmed behövs goda relationer.

Informant E tillägger att det finns dilemman med relationens betydelse, det kan hända att det inte fungerar och läraren är trött, därmed smittar det av sig på eleven vilket gör att lektionen inte blir så bra som den kunnat bli för elevens utveckling. Hen tillägger att förtroende och tillit blir svårare att ge till eleven om inte läraren har full koncentration på elevens lärande.

Informant F menar att relationens roll är viktig och att det är viktigt som lärare att hen bryr sig oavsett om det har att göra med elevens sångutveckling eller den personliga utvecklingen generellt. Informant F menar också att effekten av en relations betydelse kan hämma lärandet. Eleven kan utnyttja läraren då läraren försöker vara snäll och eleven inte behöver komma på den bestämda tiden eleven ska ha lektion med sin lärare.

Summering

Samtliga informanter som intervjuats är eniga om att relationens roll mellan elev och lärare är viktig för elevens utvecklingsresultat. De menar att det är viktigt att lärare och elev pratar samma språk, bekräftar elevens identitet och möter varandra med ömsesidig respekt för att utveckla eleven på bästa sätt. De menar också att det är betydelsefullt att landa med eleven socialt för att stötta elevens lärande och att läraren hjälper eleven att hitta lust i det som sker i den enskilda sångundervisningen. Läraren måste vinna elevens hjärta för att utveckla eleven på bästa sätt. Lärare menar också att varje elev har sin egen resa och det handlar om att eleven ska öppna upp sig för att utveckla sig och därmed behövs goda relationer. De menar att det är viktigt som lärare att hen bryr sig oavsett om det har att göra med elevens sångutveckling eller den personliga utvecklingen generellt.

Det kan finnas dilemman med relationens betydelse mellan lärare och elev i enskild sång, då personkemi är av vikt för elevens lärande. Lärare menar att eleven får en bättre utvecklingsprogression när elev och lärare "klickar" med varandra. Är personkemin inte lika bra mellan lärare och elev är risken större att det blir svårare för eleven att få en bra utvecklingsprogression. Ett annat dilemma som kan uppstå med relationens betydelse mellan lärare och elev, är att hamna i ett slags "favoriseringsträsk", men lärare menar att det handlar om övning, och om eleven har övat får den en större chans till att få mer utrymme till att sjunga och framträda. Det kan också hända att läraren och eleven inte lyckas få till den trygga miljö som eleven behöver för att utvecklas på bästa sätt. Lärare menar att eleven inte vågar säga vad hen tycker och tänker framför läraren, vilket kan bli problematiskt för elevens lärande. Lärare bör skifta elever oftare sinsemellan då de tror att det skulle gynna elevens utveckling. De menar att det kan vara problematiskt när lärare och elev inte når varandra och att sångundervisningen är beroende av goda relationer vilket kan bli svårt när eleven och läraren inte landar tillsammans i undervisningen. Det kan hända att det inte fungerar och läraren är trött, därmed smittar det av sig på eleven vilket gör att lektionen inte blir så bra som den kunnat bli för elevens utveckling. Hen tillägger att förtroende och tillit blir svårare att ge till eleven om inte läraren har full koncentration på elevens lärande. Lärare menar att effekten av en relations betydelse kan hämma lärandet, då eleven kan utnyttja läraren när läraren försöker vara snäll och eleven inte behöver komma på den avsatta tiden eleven ska ha lektion med sin lärare.

6.1.1.2 Fysiska redskap

Digitala redskap

Samtliga av de informanter som är intervjuade säger att de använder sig av digitala redskap för att främja elevens lärande.

Informant A menar att uppspelning av sånger och att lyssna och analysera andra sångare kan vara av relevans för elevens lärande. Hen menar att detta inte behöver vara jämt men att det kan vara bra för att få en tredje aspekt på hur rösten kan utvecklas.

Informant B menar att Google drive är bra för elevens lärande och utveckling, då eleverna kan gå in och hitta olika uppvärmningar för dem att öva till. Hen påpekar att det är väldigt smidigt då eleven kan öva hemma och använda sig av hörlurar. Hen använder även Google drive till sina elever så att de kan ställa frågor, ge önskemål och ge synpunkter.

Informant C menar att dator med programmet Spotify är av hög relevans för elevens lärande. Inspelad musik är ibland ett förevisande redskap för eleven, och hen påpekar till eleverna att spela in sig själva när de övar hemma för att se och höra hur deras lärande utvecklas.

Informant D tror att inspelning av eleven skulle vara bra för elevens utveckling. Eleven kan spela in sig själv med samma låt och sedan höra och se sin utveckling för att utveckla sitt lärande.

Informant E menar att redskapen Youtube och Spotify är av stor vikt för att utveckla elevens lärande. Hen säger att det är väldigt smidigt, då det går väldigt snabbt att hitta ackord till låtar för eleven. Informant E menar såhär:

Sen så är det ju väldigt bra att använda Youtube och Spotify. Det är så bra att ha med sig mobilen, vilket jag haft, och visa ett klipp snabbt som ögat, och just att man har låtar med ackord bara på ett klick så är man där

Informant F menar att Spotify och Youtube är av hög relevans för elevens lärande och utveckling. Eleven använder också ipad som redskap för lektionen och tycker att det är ett bra komplement då de kan kompa sig själva med hjälp av ipaden och byta tonart utan att spela ett instrument.

Summering

Samtliga informanter säger att de använder sig av digitala redskap för att främja elevens lärande. De menar att uppspelning av sånger och att lyssna och analysera andra sångare kan vara av relevans för elevens lärande. De menar också att det kan vara bra för att få en tredje aspekt på hur rösten kan utvecklas. Ett annat digitalt redskap informanterna använder sig av för att främja elevens lärande är Google drive. En av informanterna menar att det är bra för elevens lärande och utveckling, då eleverna kan gå in och hitta olika uppvärmningar för dem att öva till. Informanten menar också att det är väldigt smidigt då eleven kan öva hemma och med hörlurar. De kan också ställa frågor där, ge önskemål, och ge synpunkter om deras undervisning. Lärare menar att Youtube och Spotify är av hög relevans för elevens lärande, då det är väldigt smidigt och det går väldigt snabbt att hitta ackord till låtar för eleven. De menar också att inspelad musik ibland är ett förevisande redskap för eleven. Lärare menar att inspelning av eleven skulle vara bra för elevens utveckling då hen kan spela in sig själv med samma låt för att sedan höra och se sin utveckling.

6.1.2 Gruppundervisning

6.1.2.1 Intellectuella redskap

Dialog: Lärare- elev samt elev- elev

Samtliga informanter som intervjuats använder dialog, lyssnande och reflektion som redskap för att nå elevens utveckling i sång. De menar att det stärker dem och de utvecklar sin förmåga att reflektera över sitt eget lärande.

Informant A menar att det är viktigt att ha dialog som redskap för att utveckla elevens lärande. Hen menar att det stärker dem och de utvecklar sin förmåga att reflektera över sitt eget lärande. Informant A säger såhär:

Jag försöker få igång dem till ett samtal istället, jag ställer frågor, liksom för att få dem till att samtala hur de tänker, så det inte blir att jag säger att såhär ska ni göra och så här ska ni tänka. Det finns bara en väg att gå.... För då stärker man ju också deras liksom... för man vill ju få igång det där egna reflekterandet liksom

Informant B menar att det är viktigt att eleven får utveckla sitt lärande i att ge konstruktiv kritik till sina klasskamrater och att ge konstruktiv kritik till sitt eget lärande. Det blir inte bara läraren som reflekterar när eleven sjunger utan eleverna bemöter varandra lika mycket och kan gå in i en annan roll än den elevroll de är vana vid. På så sätt utvecklar eleverna sitt reflekterande över sitt lärande.

Informant C menar att dialog är viktigt för elevens lärande och utveckling. Hen menar att eleverna lär sig bäst av att lyssna aktivt och kunna reflektera för att utveckla sitt lärande.

Informant D menar att reflekterande över elevens lärande är viktigt för elevens utveckling. Eleverna kan lyfta kvaliteter hos varandra på ett sätt som fler hör och ser och därmed kan eleverna lära sig mer om sitt reflekterande och lärande. Informant D menar såhär:

Det är ju faktiskt fantastiskt, för när man jobbar med reflekterande och med feedback så, så kan ju dem hitta

Informant E menar att uppmuntran mellan eleverna är av stor vikt för att utveckla elevens lärande. Informant E menar också att det är av hög relevans att ta fram det som är positivt för varje elev för att få dem att utveckla sitt lärande.

Informant F menar att det är viktigt att eleverna diskuterar med varandra och att det ska komma utifrån dem för att utveckla elevens lärande.

Summering

I resultatet saknas teman från gruppundervisning med inriktning på hur läraren stöttar elevens lärande med hjälp av fysiska redskap. Detta beror på att lärare i intervjun inte hade fokus på att fysiska redskap var relevant i deras undervisning i grupp, vilket de hade i enskild undervisning, även om samma frågor i enskild undervisning och gruppundervisning ställdes i intervjun. Samtliga informanter som intervjuats använder dialog, lyssnande och reflektion som redskap för att nå elevens utveckling i sång. De menar att det stärker dem och de utvecklar sin förmåga att reflektera över sitt eget lärande. Det blir inte bara läraren som reflekterar när eleven sjunger utan eleverna bemöter varandra lika mycket och kan gå in i en annan roll än den elevroll de är vana vid. De menar också att uppmuntran är viktigt för elevens lärande och utveckling. Lärare menar att eleverna lär sig bäst av att diskutera med varandra, lyssna aktivt och kunna reflektera för att utveckla sitt lärande. De menar att eleverna kan lyfta kvaliteter hos varandra på ett sätt som fler hör och ser och därmed kan eleverna lära sig mer om sitt reflekterande och lärande.

Enskild undervisning som stöd för gruppundervisning

5/6 informanter som intervjuats menar att det är viktigt att nå sina elever från enskild undervisning innan de har gruppundervisning med dem, för att eleverna ska få en bra utveckling i ämnet sång. 1/6 (Informant C), menar att enskild undervisning inte är ett

nödvändigt undervisningssätt i ämnet sång och att gruppundervisning är bra då hen menar att människor är skapta till att musicera tillsammans, vilket skulle utveckla eleven mer.

Informant A menar att det är viktigt att träffa sina elever både i enskild undervisning och gruppundervisning för att få gruppundervisningen att fungera. Informant A menar också att det ger bättre förutsättningar för elevens lärande när läraren känner eleven och hans lärande i enskild undervisning. Läraren kan lättare se vad eleven behöver för att utvecklas och det ger bättre grundförutsättningar att ha dem i enskild undervisning och gruppundervisning. Informant A menar såhär:

Att få träffa eleven både enskilt och ibland samma elever i grupp, då kan man få den här gruppundervisningen att fungera jättebra. För då har man redan grundat. Jag hade inte haft samma förutsättningar till att följa upp, och förebygga på något sätt om jag endast haft dem i grupp

Informant B menar att det är viktigt med enskild undervisning då eleven behöver arbeta individuellt med sin tekniska utveckling. Hen menar att det skulle vara svårt att ha mer gruppundervisning än enskild undervisning.

Informant C menar att enskild undervisning inte är ett nödvändigt undervisningssätt i ämnet sång och att gruppundervisning är bra då hen menar att människor är skapta till att musicera tillsammans, vilket skulle utveckla eleven mer. Informant C menar att undervisningen går att variera mer i grupp med kommunikation och glädje. Hen menar också att gruppundervisning skulle kunna öka och enskild undervisning minska, då hen tror att eleven kan utvecklas med samma förutsättningar i grupp som enskild undervisning.

Informant D menar att eleven visar det de gör bäst, är tryggast och vanast med på gruppundervisning. Hen menar att enskild undervisning gör att eleven vågar testa nya sätt att lära sig och utvecklas. Hen påpekar också att det skulle kunna gå att göra i gruppundervisning, men tror inte att det är på samma nivå som att lära sig i enskild undervisning. Informant D tillägger att enskild undervisning och gruppundervisning är en bra kombination för elevens lärande och menar att gruppundervisning kan gynna elever som är i samma grupp en gång i månaden och samtidigt ha enskild undervisning kontinuerligt.

Informant E menar att det är svårt att nå eleven med gruppundervisning om läraren inte känner elevens lärande i enskild undervisning. Hen menar att läraren inte når dem på samma sätt som i enskild undervisning. Hen menar också att det är viktigt att känna eleven för att det ska bli en god undervisning.

Informant F tror att det kan vara skillnad att ha eleven endast i gruppundervisning. Informant F menar att hen känner eleven mer då hen har dem i enskild undervisning. Det är enklare att ha gruppundervisning om eleven och läraren redan har enskild undervisning då det redan finns en relation. Hen menar också att det är svårare att få en relation till varje elev i grupp då det är svårt att hinna med och det blir inte på samma sätt som enskild undervisning. Läraren menar också att eleven kan lita på läraren och de kan ta upp saker som de vill prata med läraren om för att de har byggt upp en stark relation till varandra, vilket läraren menar kan vara svårare i gruppundervisning.

Summering

5/6 informanter som intervjuats menar att det är viktigt att nå sina elever från enskild undervisning innan de har gruppundervisning med dem, för att eleverna ska få en bra

utveckling i ämnet sång. 1/6 menar att enskild undervisning inte är ett nödvändigt undervisningssätt i ämnet sång och att gruppundervisning är bra då hen tycker att människor är skapta till att musicera tillsammans, vilket skulle utveckla eleven mer. Informanterna menar att det är svårt att nå eleven med gruppundervisning om läraren inte känner elevens lärande i enskild undervisning. De menar att läraren inte når dem på samma sätt som i enskild undervisning. De menar också att det är viktigt att känna eleven för att det ska bli en god undervisning.

Informanterna tyder på att det är viktigt att träffa sina elever både i enskild undervisning och gruppundervisning för att få gruppundervisningen att fungera. Det ger bättre förutsättningar för elevens lärande när läraren känner eleven och hans lärande i enskild undervisning. Läraren kan lättare se vad eleven behöver för att utvecklas och det ger bättre grundförutsättningar att ha dem i enskild undervisning och gruppundervisning. De menar också att det är betydelsefullt med enskild undervisning då eleven behöver arbeta individuellt med sin tekniska utveckling. Det skulle vara svårt att ha mer gruppundervisning än enskild undervisning menar de. Undersökningen pekar också på att eleven visar det de gör bäst och är tryggast och vanast med på gruppundervisning, men i den enskilda undervisningen vågar eleven testa nya sätt att lära sig och utvecklas. Informanterna menar att enskild undervisning och gruppundervisning är en bra kombination för elevens lärande och menar att gruppundervisning kan gynna elever som är i samma grupp en gång i månaden och samtidigt ha enskild undervisning kontinuerligt. De menar också att det kan vara skillnad att ha eleven endast i gruppundervisning. Informanterna menar att de känner eleven bättre då de har dem i enskild undervisning. De menar att det är enklare att ha gruppundervisning om eleven och läraren redan har enskild undervisning då det redan finns en relation. De menar också att det kan vara svårare att få en relation till varje elev i grupp då det är svårt att hinna med och det blir inte på samma sätt som i enskild undervisning. Informanterna menar att elever kan lita på läraren och de kan ta upp saker som de vill prata med läraren om för att de har byggt upp en stark relation till varandra, vilket läraren menar kan vara svårare i gruppundervisning.

6.2 Hur uppfattar läraren vad eleven lär?

Denna rubrik är indelad i enskild undervisning samt gruppundervisning med tillhörande teman som är kopplad utifrån Vygotskijs sociokulturella teori. Nedan uttrycker informanterna hur de uppfattar vad eleven lär.

6.2.1 Enskild undervisning

Kontinuitet och upprepning

Samtliga informanter som intervjuats upplever att elever lär sig bäst av att sjunga sånger som de redan sjungit sedan tidigare i undervisningen med läraren för att se skillnad på deras utveckling. Samtliga informanter upplever också att elever lär sig bäst när de övat på deras läxor för att se en större utveckling.

Informant A menar att eleven lär sig och utvecklas när eleven får sjunga låtar som de har haft i undervisningen sedan tidigare. Hen menar att eleven utvecklar sitt eget reflekterande över sin utveckling när hen analyserar sitt eget lärande.

Informant B menar att det märks tydligt på läxor att eleven lär sig och utvecklas. Informant B säger också att det märks att eleven har utvecklats när hen har övat på ett moment och när eleven inte har övat. Informant B säger såhär:

Ja framförallt på läxorna märks det ju tydligt om eleverna har övat eller inte

Informant C menar att eleven lär sig och utvecklas när eleven får göra samma övningar under en längre tid som de har haft svårt att göra från början. Övningarna ökar elevens lärande och utvecklingsprogression.

Informant D menar att sångmatriser och obligatoriska sånger är bra då det blir väldigt tydligt med elevens utveckling, när de hela tiden kommer som referenspunkt.

Informant E menar att det är bra att höra elevens utveckling med hjälp av att sjunga en gammal sång eller framförallt att man tittar i sina anteckningar på vad eleven har gjort under lektionerna.

Informant F menar att övning är viktigt för elevens utveckling och lärande. Läraren menar också att hen märker om eleven har övat eller inte.

Summering

Samtliga informanter som intervjuats upplever att elever lär sig bäst av att sjunga sånger som de redan sjungit sedan tidigare i undervisningen med läraren, för att se skillnad på deras utveckling, eller hur de övat på deras läxor för att se en större utveckling. Lärarna uppfattar också att elever lär sig av att göra samma övning vid flera tillfällen för att utveckla det som eleven har svårt att klara i undervisningen. De menar att det märks tydligt på läxor att eleven lär sig och utvecklas. De menar också att det märks att eleven har utvecklats när hen har övat på ett moment och när eleven inte har övat. Lärare menar att eleven lär sig och utvecklas när eleven får göra samma övningar under en längre tid som de har haft svårt att göra från början.

6.2.2 Gruppundervisning

Elevers återkoppling till varandra

Samtliga informanter som intervjuats menar att feedback och att lyfta kvaliteter från elever till elever ökar elevens utveckling till lärande. Eleverna utvecklas när de bekräftar varandra och får bekräftelse på det de gör.

Informant A menar att eleverna utvecklas när de får diskutera deras klasskamraters sånginsatser och att de bekräftar varandra och får bekräftelse på det de gör. Eleverna utvecklas även när de får öva på någonting de inte är bekväma med i gruppen och gör då ett gemensamt problem med alla elever i gruppen.

Informant B menar att det är viktigt för elevernas utveckling att kunna ge konstruktiv kritik på hens klasskamraters sånginsatser. Eleven utvecklas också mycket av att själv reflektera och ge konstruktiv kritik åt sitt eget analyserande.

Informant C menar att eleven lär sig och utvecklas av att ge feedback till sina klasskamrater då hen hör och analyserar sina klasskamraters röster. Informant C menar också att det kan vara ett dilemma med att ge konstruktiv feedback och föredrar positiv feedback för att eleven då kan ta illa åt sig.

Informant D menar att eleverna utvecklas mycket när de får arbeta med reflekterande och feedback hos varandra. Informant D menar också att eleverna utvecklas när de lyfter och stöttar varandra i deras lärande.

Informant E menar att uppmuntran utvecklar eleven och att ge uppmuntran till sina klasskamrater. Informant E menar också att uppmuntran hjälper eleven mycket för livet.

Informant F menar att återkoppling mellan elever utvecklar elevens lärande, och menar också att det är viktigt som lärare att låta alla elever komma till tals för att låta dem få en chans till utveckling.

Summering

Samtliga informanter som intervjuats menar att feedback och att lyfta kvaliteter från elever till elever ökar elevens utveckling till lärande. Lärare menar att eleverna utvecklas när de får diskutera deras klasskamraters sänginsatser och att de bekräftar varandra och får bekräftelse på det de gör. De menar också att eleverna utvecklas när de får öva på någonting de inte är bekväma med i gruppen och gör då ett gemensamt problem med alla elever i gruppen. Lärare menar att det är viktigt för elevernas utveckling att kunna ge konstruktiv kritik på hems klasskamraters sänginsatser. De menar att eleven utvecklas också mycket av att själv reflektera och ge konstruktiv kritik åt sitt eget analyserande. Lärare menar att eleven lär sig och utvecklas av att ge feedback till sina klasskamrater då hen hör och analyserar sina klasskamraters röster. Lärare menar också att det kan vara ett dilemma med att ge konstruktiv feedback och föredrar positiv feedback för att eleven annars kan ta illa åt sig. De menar att eleverna utvecklas mycket när de får arbeta med reflekterande och feedback hos varandra, samt när de lyfter och stöttar varandra i deras lärande. Lärare menar också att uppmuntran utvecklar eleven och även att ge uppmuntran till sina klasskamrater. De menar att uppmuntran hjälper eleven mycket för livet. Lärare menar att det är viktigt att låta alla elever komma till tals för att låta dem få en chans till utveckling.

Betydelse av gruppdynamik

Samtliga informanter är eniga om att gruppundervisningen är beroende av bra dynamik mellan eleverna, för att utveckla elevens lärande. Vidare pekar lärare på att det är viktigt att ha en stabil grupp då gruppen påverkas av individerna. Relationen mellan eleverna i gruppen kan påverka hela gruppen.

Informant A menar att det är viktigt att ha en stabil grupp då gruppen påverkas av individerna. Relationen mellan eleverna i gruppen kan påverka hela gruppen. Hen menar också att det kan vara svårt att ha elever som känner varandra och tävlar om vem som briljerar bäst, på det sättet påverkar det hela gruppdynamiken. Ett dilemma i gruppen kan vara att det bildas en konflikt mellan eleverna i gruppen och en lösning kan vara att dela gruppen i två delar för att minska möjliga konflikter som kan uppstå mellan eleverna i gruppen.

Relationen kan ju påverka gruppen enormt. Den gruppen jag har nu, där är det 2 tjejer som känner varandra sen de var pyttesmå, och den ena tjejen briljerar fullkomligt, är jätteduktig. Och den andra tjejen känner sig inte alls, hon kan hon också, men hon har absolut 0 självförtroende. Och jämför sig hela tiden, de har hamnat i någon slags konstig, liksom duell situation och den lilla duellsituationen påverkar ju hela gruppen ibland. Det kan bli extremt spännt läge.

Informant B menar att det är viktigt för elevens lärande att eleven känner sig trygg i gruppen. När de är trygga med varandra kan de ha lättare för sig att ta till sig kritik utan att se det ur ett negativt perspektiv.

Informant C menar att det är viktigt att få gruppen att gå ihop för att få eleven att lära sig och utvecklas. Det kan finnas dilemman med gruppen som kan hämma elevens

utvecklingsprogression. När dynamiken i gruppen inte fungerar och problemet tar över den kunskap som ska läras ut.

Informant D menar att gruppdynamiken är viktig för elevens utveckling och menar att det är viktigt att ha ett bra antal elever i en grupp för att gruppen ska fungera bra.

Informant E menar att det är viktigt att se hur eleverna fungerar tillsammans när hen sätter ihop grupperna för bästa utvecklingsprogression för eleven. Hen menar att det kan finnas dilemman där elever inte är sams med varandra eller passar ihop i gruppen, men samtidigt måste gruppen försöka bygga och utveckla varandra i sitt lärande.

Informant F menar att det finns alltid grupperingar i grupp vilket är ett dilemma, men som också är viktigt att försöka bryta för elevens utveckling och lärande.

Summering

Samtliga informanter är eniga om att gruppundervisningen är beroende av bra dynamik mellan eleverna, för att utveckla elevens lärande. De menar att det är viktigt att ha en stabil grupp då gruppen påverkas av individerna. Lärare menar att relationen mellan eleverna i gruppen kan påverka hela gruppen. De menar att det kan vara svårt att ha elever som känner varandra och tävlar om vem som briljerar bäst, på det sättet påverkar det hela gruppdynamiken. Lärare menar att ett dilemma i gruppen kan vara, att det bildas en konflikt mellan eleverna i gruppen och en lösning kan vara att dela gruppen i två delar för att minska möjliga konflikter som kan uppstå mellan eleverna i gruppen. De menar också att det är viktigt för elevens lärande att eleven känner sig trygg i gruppen. En informant menar också att när lärare och elever är trygga med varandra kan de ha lättare för sig att ta till sig kritik utan att se det ur ett negativt perspektiv. De menar också att det är viktigt att få gruppen att gå ihop för att få eleven att lära sig och utvecklas. Lärare menar att det kan finnas dilemman med gruppen som kan hämma elevens utvecklingsprogression. När dynamiken i gruppen inte fungerar och problemet tar över den kunskap som ska läras ut, kan det minska elevens utveckling och lärande. Lärare menar också att det är betydelsefullt att ha ett bra antal elever i en grupp för att gruppen ska fungera bra. De menar även att det är viktigt att se hur eleverna fungerar tillsammans när hen sätter ihop grupperna för bästa utvecklingsprogression för eleven. Lärare menar att det kan finnas dilemman där elever inte är sams med varandra eller passar ihop i gruppen, men samtidigt måste gruppen försöka bygga och utveckla varandra i sitt lärande. De menar också att det alltid finns grupperingar i grupp vilket är ett dilemma, men som också är viktigt att försöka bryta för elevens utveckling och lärande.

6.3 Summering

I den följande summeringen, fogar jag samman utsagor om dels enskild undervisning och dels gruppundervisning. Detta för att få en tydligare bild av hur informanterna uppfattar hur lärare stöttar elevens lärande i enskild undervisning samt gruppundervisning och hur läraren uppfattar att eleven lär i enskild undervisning samt gruppundervisning.

6.3.1 Hur stöttar läraren elevens lärande? Enskild undervisning versus gruppundervisning

I enskild undervisning visar resultat på att relationens betydelse mellan elev och lärare har stor påverkan på elevens utvecklingsresultat. Lärare menar att det är viktigt att lärare och elev pratar samma språk, bekräftar elevens identitet och möter varandra med ömsesidig respekt för

att utveckla eleven på bästa sätt. Det handlar också om att få eleven att våga och kunna känna sig bekväm med sin lärare för att utvecklas. Lärare menar också att det är viktigt att landa med eleven socialt för att stötta elevens lärande och att läraren hjälper eleven att hitta lust i det som sker i den enskilda sångundervisningen. Resultatet visar också på att relationens roll är viktig då lärare visar att de bryr sig om deras elever oavsett om det har att göra med elevens sångutveckling eller den personliga utvecklingen generellt.

I gruppundervisning visar också resultat på att relationens betydelse mellan elev och lärare är viktigt. Lärare menar att det är viktigt att nå sina elever från enskild undervisning innan de har gruppundervisning med dem, för att eleverna ska få en bra utveckling i ämnet sång och för att kunna stötta elevens lärande på bästa sätt. Resultat visar också att lärare är oense om att enskild undervisning inte är ett nödvändigt undervisningssätt i ämnet sång och att gruppundervisning är bra då hen menar att människor är skapta till att musicera tillsammans, vilket skulle utveckla eleven mer. Medan andra lärare menar att det är svårt att nå eleven med gruppundervisning om läraren inte känner elevens lärande i enskild undervisning, och att läraren inte skulle nå dem på samma sätt som i enskild undervisning.

Resultat visar också att lärare menar att det är viktigt att träffa sina elever både i enskild undervisning och gruppundervisning för att få gruppundervisningen att fungera. Det ger bättre förutsättningar för elevens lärande när läraren känner eleven och hans lärande i enskild undervisning. Läraren kan lättare se vad eleven behöver för att utvecklas och det ger bättre grundförutsättningar att ha dem i enskild undervisning och gruppundervisning. De menar också att det är betydelsefullt med enskild undervisning då eleven behöver arbeta individuellt med sin tekniska utveckling. Det skulle vara svårt att ha mer gruppundervisning än enskild undervisning. Resultat visar att dilemman med elevens lärande är att eleverna visar det de gör bäst och är tryggast och vanast med på gruppundervisning men i den enskilda undervisningen vågar eleven testa nya sätt att lära sig och utvecklas. Enskild undervisning och gruppundervisning är en bra kombination för elevens lärande och menar att gruppundervisning kan gynna elever som är i samma grupp under en längre tid. Det kan vara skillnad att ha eleven endast i gruppundervisning. Resultat visar att det är enklare att ha gruppundervisning om eleven och läraren redan har enskild undervisning då det redan finns en relation, vilket kan vara svårare att få med varje elev i grupp, då det är svårt att hinna med och det blir inte på samma sätt som enskild undervisning. Lärare menar också att eleven kan lita på läraren och de kan ta upp saker som de vill prata med läraren om då de har byggt upp en stark relation till varandra i enskild undervisning, vilket läraren menar kan vara svårare i gruppundervisning.

Det kan finnas dilemman med relationens betydelse mellan lärare och elev i enskild sång, då resultat visar att personkemi är av stor vikt för elevens lärande. Eleven får en lättare utvecklingsprogression när elev och lärare ”klickar” med varandra. Är personkemin inte lika bra mellan lärare och elev och de inte lyckas få till den trygga miljö som eleven behöver för att utvecklas på bästa sätt, är risken större att det blir svårare för eleven att få en bra utvecklingsprogression. Ett annat dilemma som resultatet visar, är att hamna i ett slags ”favoriseringsträsk”, men att det handlar om övning, och om eleven har övat får den en större chans till att få mer utrymme till att sjunga och framträda. Ett annat dilemma som visas i resultatet är att eleven inte vågar säga vad hen tycker och tänker framför läraren, vilket kan bli problematiskt för elevens lärande. Resultat visar också på att lärare bör skifta elever oftare sinsemellan då de tror att det skulle gynna elevens utveckling. Det kan vara problematiskt när lärare och elev inte når varandra och menar att sångundervisningen är beroende av goda relationer och det kan bli svårt när eleven och läraren inte landar tillsammans i

undervisningen. Förtroende och tillit blir svårare att ge till eleven om inte läraren har full koncentration på elevens lärande och effekten av en relations betydelse kan hämma lärandet. Resultat visar också på dilemman, att eleven kan utnyttja läraren då läraren försöker vara snäll och eleven inte behöver komma på den avsatta tiden eleven ska ha lektion med sin lärare, utan kan byta tider för att ha enskild undervisning som passar eleven bättre.

I gruppundervisning visar resultat på att lärare använder dialog, lyssnande och reflektion från elevernas lärande som redskap för att stötta elevens lärande. Lärare menar att det har en stor betydelse, då det stärker eleverna och de utvecklar sin förmåga att reflektera över sitt eget lärande. Det blir inte bara läraren som reflekterar när eleven sjunger utan eleverna bemöter varandra lika mycket och kan gå in i en annan roll än den elevroll de är vana vid vilket gynnar deras lärande. Resultat visar att elever kan lyfta kvaliteter hos varandra på ett sätt som fler hör och ser och därmed kan eleverna lära sig mer om sitt reflekterande och lärande.

I enskild undervisning visar resultat på att digitala redskap har stor betydelse för att främja elevens lärande vilket inte visas i gruppundervisning. Lärare använder program så som Youtube, Spotify och Google drive för att stötta elevens lärande. De digitala redskapen används till uppspelning av sånger och att lyssna och analysera andra sångare, för att få en tredje aspekt på hur rösten kan utvecklas, som kan vara av relevans för elevens lärande. Programmet Google drive används till att ge eleven övningar och ett forum till att ge önskemål, synpunkter och ställa frågor när de inte har undervisning. Resultat visar också att lärare stöttar eleven med digitala redskap så som mobil, Ipad och dator, och att det sparar tid till elevens lärande att hitta ackord till låtar för eleven eller att transponera deras låtar. Resultat visar att inspelning av elevens röst är bra för elevens utveckling, då eleven kan spela in sig själv med samma låt och sedan höra och reflektera över sin röst för att utveckla sitt lärande.

6.3.2 Hur uppfattar läraren vad eleven lär? Enskild undervisning versus gruppundervisning

I enskild undervisning visar resultat på att lärare uppfattar att eleven lär sig bäst av att sjunga sånger som de redan sjungit tidigare i utbildningen, för att se skillnad på deras utveckling. Resultat visar också att det är betydelsefullt att öva på läxor från den enskilda undervisningen för att se en större utveckling av eleven. Resultat visar att lärarna uppfattar att elever lär sig av att göra samma övning vid flera tillfällen för att utveckla det som eleven har svårt att klara i undervisningen. Det märks tydligt på läxor att eleven lär sig och utvecklas. Resultat visar att lärare uppfattar att det märks att eleven har utvecklats när hen har övat på ett moment och när eleven inte har övat.

I gruppundervisning visar resultat på att lärare uppfattar att eleven lär sig och utvecklas när hen får uppmuntra andra klasskamrater och se dem utvecklas. De utvecklas också när de får utsättas för att läsa dikter för varandra eller diskutera om sångämnet med varandra.

Lärare uppfattar att eleven lär sig bäst av att spela in och filma sitt lärande i enskild undervisning. De menar att det kan vara bra då eleven kan lyssna och reflektera och analysera sina sånginsatser. Lärare menar att fler inspelningar av samma låt skulle vara lagom för att se en utvecklingsprogression av elevens lärande. Resultat visar också att filmning av eleverna är av vikt för elevens lärande då de både kan fokusera på hur de använder sin kropp, sitt ansikte och magstöd och hur deras röst utvecklas.

Resultat visar att i gruppundervisning menar lärare att de uppfattar att eleven lär sig av feedback i grupp, och att lyfta kvaliteter från elever till elever vilket ökar elevens utveckling till lärande. De menar att eleverna utvecklas när de får diskutera deras klasskamraters sånginsatser och att de bekräftar varandra och får bekräftelse på det de gör. Lärare menar även att eleverna utvecklas när de får öva på någonting de inte är bekväma med i gruppen och gör då ett gemensamt problem med alla elever i gruppen. Lärare menar att det är viktigt för elevernas utveckling att kunna ge konstruktiv kritik på hans klasskamraters sånginsatser. Eleven utvecklas också mycket av att själv reflektera och ge konstruktiv kritik åt sitt eget analyserande. Lärare är dock oense om att konstruktiv feedback är bra och menar att det kan vara ett dilemma med att ge konstruktiv feedback och föredrar positiv feedback för att eleven då kan ta illa åt sig. Eleverna utvecklas också när de lyfter och stöttar varandra i deras lärande. Resultat visar också på att uppmuntran utvecklar eleven och även att ge uppmuntran till sina klasskamrater. Uppmuntran hjälper också eleven mycket för livet. Lärare menar att det är viktigt som lärare att låta alla elever komma till tals för att låta dem få en chans till utveckling och lärande.

Resultat visar att lärare uppfattar att eleven lär sig bäst om gruppundervisningen har en bra dynamik mellan eleverna, för att utveckla elevens lärande. Lärare menar att det är viktigt att ha en stabil grupp då gruppen påverkas av individerna. Relationen mellan eleverna i gruppen kan påverka hela gruppen och det kan vara svårt att ha elever som känner varandra och tävlar om vem som briljerar bäst, på det sättet påverkar det hela gruppdynamiken. Ett dilemma i gruppen kan vara att det bildas en konflikt mellan eleverna i gruppen och en lösning kan vara att dela gruppen i två delar för att minska möjliga konflikter som kan uppstå mellan eleverna. Lärare menar att det är viktigt för elevens lärande att eleven känner sig trygg i gruppen. Det kan dock finnas dilemman med gruppen som kan hämma elevens utvecklingsprogression. När dynamiken i gruppen inte fungerar och problemet tar över den kunskap som ska läras ut, eller när eleverna är nervösa och kommunikationen blir lidande i gruppen kan det minska elevens utveckling och lärande. Resultat visar att det är viktigt att ha ett bra antal elever i en grupp för att gruppen ska fungera bra. Lärare menar att det är viktigt att se hur eleverna fungerar tillsammans när de sätter ihop grupper för bästa utvecklingsprogression för eleven. Det kan finnas dilemman där elever inte är sams med varandra eller passar ihop i gruppen, men samtidigt måste gruppen försöka bygga och utveckla varandra i sitt lärande. Lärare menar att det alltid finns grupperingar i grupp vilket är ett dilemma, men som också är viktigt att försöka bryta för elevens utveckling och lärande.

7 Diskussion

I samklang med Ahrne, Svensson, (2011) och Bryman (2011), är diskussionsdelen uppdelad i en metoddiskussion, resultatdiskussion samt avslutande reflektioner.

7.1 Metoddiskussion

Jag har strukturerat studiens process genom att anteckna i en metoddagbok. Jag insåg vikten av att skriva i metoddagboken från första stund, då det under tidigare erfarenheter av att skriva uppsats varit till stor hjälp för arbetet. I metoddagboken står anteckningar, länkar till information, och egna tankar om studien.

7.1.1 Urval

I början av processen fanns en klar ambition av att göra frågeställningen så avgränsad som möjligt, då erfarenhet från tidigare uppsats som jag skrivit, hade tendenser till att ha en bred frågeställning och syfte. Jag tänkte först göra en empirisk studie med både observation och semistrukturerade intervjuer. Dessa skulle ha ett elevperspektiv och ett lärarperspektiv. Med eftertanke förstod jag att detta skulle bli en mycket bredare undersökning än vad jag trott och bestämde mig för att ändra studiens metod utifrån ett lärarperspektiv. Efter övervägande, valdes att göra semi-strukturerade intervjuer med sånglärare på gymnasium, för att avgränsa min studie till att inte bli för stor. För att få in ett elevperspektiv i studien, valdes en av de två frågeställningar som hör till syftet. Frågeställningen skulle belysa hur lärare uppfattar vad eleven lär i enskild undervisning samt gruppundervisning. Intervjumaterialet transkriberades med noggrannhet, och en strategisk tematisering gjordes av materialet för att komma fram till resultatet. Då det var många olika teman, försökte jag välja de teman som flest informanter hade gemensamt och de som var intressant för syftet. Delar av resultatet och diskussionen som inte var lika relevant för syftet, valdes därför bort. Delarna hade koppling till hur läraren uppfattar vad eleven lär och hur läraren stöttar elevens lärande, men dessa teman gjorde att uppsatsens helhet kändes spretig och inte gick bra ihop med resterande delar, därför valdes dessa teman bort.

Stor del av den tidigare litteratur jag funnit, är internationella studier, vilket har varit till en fördel för denna studie då studien är på en avancerad nivå. Från tidigare erfarenhet av att skriva uppsats, var jag noga med att kolla upp databaserna som litteraturen hittades från, och skrev in direkt i ett dokument, när källan var hämtad, och vilken databas och sökord litteraturen söktes ifrån. De databaser som var relevanta för min studie var GUPEA, ERIC, och Arts & Humanities. Litteraturen granskades två gånger för att se om den var relevant till mitt syfte och frågeställningar. Jag gick alltid till primärkällorna som de avhandlingar och artiklar jag läste refererade till, för att få en uppfattning om vad den talade om. Fokus var att hitta litteratur som handlade om gruppundervisning och enskild undervisning i sång. Det hade varit av stort intresse om det hade funnits mer forskning om sångämnet, speciellt i gruppundervisning. Litteraturen var väldigt smal då jag sökte efter studier om instrumentet sång. Litteraturen sågs istället över med ordet musik som helhet. Flera studier var relevanta om enskild undervisning i sång eller annat instrument, dock var det svårare att hitta relevant forskning om gruppundervisning i musik.

Mitt val av att göra kvalitativa intervjuer var betydelsefullt för min studie, eftersom jag ville ta reda på hur lärare tänker om undervisningsmetoder, sett till om den sker i grupp eller enskilt i sång. Valet av att göra kvalitativa intervjuer öppnade många dörrar för en vidare syn på hur lärare ser på undervisningsmetoder, än en observation eller enkät skulle göra för min studie. Samtliga informanter arbetar i en storstad. Fyra av sex informanter arbetar på samma gymnasium och de andra två informanterna arbetar på två andra gymnasium. Hade jag valt att genomföra mina intervjuer med fler lärare från andra gymnasium, kanske resultatet sett annorlunda ut, och de teman i min studie hade visat sig varit annorlunda än de jag fick.

7.2 Resultatdiskussion

Resultatdiskussionen kommer att behandla de två frågeställningar som berör syftet med studien, vilket är hur läraren stöttar elevens lärande, och hur lärare uppfattar att eleven lär. Frågeställningarna besvaras med underkategorier av möjligheter och dilemman med enskild undervisning och gruppundervisning.

7.2.1 Hur stöttar läraren elevens lärande?

7.2.1.1 Möjligheter i enskild undervisning

Relationens påverkan på elevens utvecklingsresultat

I enskild undervisning visar resultat på att relationens betydelse mellan elev och lärare har stor påverkan på elevens utvecklingsresultat. Lärare menar att det är viktigt att lärare och elev pratar samma språk, bekräftar elevens identitet och möter varandra med ömsesidig respekt för att utveckla eleven på bästa sätt. Detta står i samklang med Gaunt et al. (2012), som menar att undervisning tillhandahåller ett väldigt bra resultat av mentormiljö. De menar också att det är tydligt att elevernas kollaborativa lärande-upplevelser spelar en viktig roll i att stödja elevernas yrkesutveckling. De menar att enskild undervisning gör att eleverna tenderar att spegla sina lärares åsikter om lämplig social interaktion vilket också stämmer in på intervjuernas resultat.

Studiens resultat visar att det är viktigt att landa med eleven socialt för att stötta elevens lärande och att läraren hjälper eleven att hitta lust i det som sker i den enskilda sångundervisningen. Relationens roll är viktig då lärare visar att de bryr sig om deras elever oavsett om det har att göra med elevens sångutveckling eller den personliga utvecklingen generellt. I samstämmighet med Gaunt et al. (2012), menar de att enskild undervisning erbjuder en miljö, där en elev utvecklar en stark personlig relation med en lärare. Interaktioner i lektioner tenderar också att röra sig mellan verbal dialog och musicerande, därmed kan det bidra till stora möjligheter till samarbete av kreativ utforskning av lärandet. De menar också att mentorskap har snabbt vunnit valuta i ett brett spektrum av professionella sammanhang som ett kraftfullt redskap som ligger till grund för innovation och kompetensutveckling. Inom musikpedagogik, har mentorskap börjat hitta en plats, särskilt när det gäller kompetensutveckling och yrkesmässig integration. Detta står också i samklang med Johansson (2013) som menar att elevernas ägande av lärande är beroende av lärarens förmåga att uppfatta och förstå studentens förväntningar och önskemål, och att matcha elevernas intentioner och motivation, samt att göra sina egna avsikter begripliga.

Utifrån tidigare forskning kan därmed tydas att relationen verkar vara betydelsefull för elevens lärande enligt resultatet och tidigare forskning. Läraren menar att elevens lärande sker när elev och lärare "landar" tillsammans socialt, vilket kan tänkas vara positivt för eleven, då hen har en lärare som bryr sig om eleven, vilket också kan skapa en trygghet för eleven och på så vis lär eleven bättre.

Digitala redskap- Ett effektivt sätt för att stötta eleven

Studiens resultat visar att digitala redskap har stor betydelse för att främja elevens lärande. Lärare använder program så som Youtube, Spotify och Google drive för att stötta elevens lärandeprocess. De digitala redskapen används till uppspelning av sånger och att lyssna och analysera andra sångare, för att få en tredje aspekt på hur rösten kan utvecklas, som kan vara av relevans för elevens lärande. Programmet Google drive används till att ge eleven övningar och ett forum till att ge önskemål, synpunkter och ställa frågor när de inte har undervisning. Resultat visar också att lärare stöttar eleven med digitala redskap så som mobil, ipad och dator, och att det sparar tid till elevens lärande att hitta ackord till låtar för eleven eller att transponera deras låtar. Inspelad musik är ibland ett förevisande redskap för eleven. Resultat visar att inspelning av elevens röst är bra för dess utveckling, då eleven kan spela in sig själv med samma låt och sedan höra och reflektera över sin röst för att utveckla sitt lärande. Detta

verkar överensstämma med Gaunt et al. (2012), som kommit fram till att enskild undervisning kan tillhandahålla ett väldigt bra resultat av mentormiljö. Det var också tydligt att elevernas kollaborativa lärande-upplevelser spelade en viktig roll i att stödja elevernas yrkesutveckling. Deras resultat visar också på att enskild undervisning erbjuder en miljö, där en elev utvecklar en stark personlig relation med en lärare. Interaktioner i lektioner tenderar också att röra sig mellan verbal dialog och musicerande, därmed kan det bidra till stora möjligheter till samarbete av kreativ utforskning av lärandet.

Sammanfattningsvis uppfattas således lärare att använda digitala redskap som ett sätt att stötta elevens lärande. Interaktionen mellan lärare och elev tenderar också att röra sig mellan verbal dialog och musicerande, därmed kan det bidra till stora möjligheter till samarbete av kreativ utforskning av lärandet. De digitala redskapen blir alltmer vanligare i en elevs vardag. Det verkar vara ett smidigt fysiskt redskap då det både sparar tid till elevens lärande och redskapet används till uppspelning av sånger och att lyssna och analysera andra sångare, för att få en tredje aspekt på hur rösten kan utvecklas, vilket kan vara av relevans för elevens lärande. Med koppling till ovan nämnda resultat, uppfattas det vara av stor relevans att lärare och elev får ta del och vara aktiv med de digitala redskapen i skolmiljön då vi lever i ett samhälle där tekniken ständigt utvecklas. Frågan är om skolans miljö är tillräckligt aktiv för att utveckla elevernas behov för samhället? Det som också är intressant är att det verkar vara mer lärarstyrd undervisning och inte lika mycket reflekterande från eleverna.

7.2.1.2 Dilemman i enskild undervisning

Relationens betydelse kan påverka elevens lärande negativt

Det kan finnas dilemman med relationens betydelse mellan lärare och elev i enskild sång, då resultat visar att personkemi är av vikt för elevens lärande. Eleven får en lättare utvecklingsprogression när elev och lärare ”klickar” med varandra. Är personkemin inte lika bra mellan båda parter och samt att de inte lyckas få till den trygga miljö som eleven behöver för att utvecklas på bästa sätt, är risken större att det blir svårare för eleven att få en bra utvecklingsprogression. Detta verkar överensstämma med vad forskare Gaunt (2008) kommit fram till i sin studie. Hennes studie stödjer att det kan vara problematiskt att ha enskild undervisning, då undervisningen kan bli isolerad i praktiken. Gaunt (2008) menar att det kan vara problematiskt med enskild undervisning, särskilt med tanke på intensiteten och komplexiteten i de relationer som bildas mellan lärare och elev. Gaunt (2008) hävdar dessutom att spänning är uppenbar mellan lärares strävanden att underlätta studentens självständighet och självförtroende för lärande. I hennes resultat menar hon att processerna för undervisningen där överföringen av tekniska och musikaliska färdigheter, som till stor del var genom lärarledd passivitet, ofta var avgörande för elevens lärande. Hennes resultat visade också att relationen mellan lärare och elev kan hämma utvecklingen av individuellt ansvar och en individuell konstnärlig röst, vilket också stödjer intervjuresultatet i denna studie.

Ett annat dilemma som resultatet visar, är att hamna i ett slags ”favoriseringsträsk”, men att det handlar om övning, och om eleven har övat får den en större chans till att få mer utrymme till att sjunga och framträda. Eleven vågar inte säga vad hen tycker och tänker framför läraren, vilket kan bli problematiskt för elevens lärande. Resultat visar också på att lärare bör skifta elever oftare sinsemellan då de tror att det skulle gynna elevens utveckling. Det kan vara problematiskt när lärare och elev inte når varandra och menar att sångundervisningen är beroende av goda relationer och det kan bli svårt när eleven och läraren inte landar tillsammans i undervisningen. Förtroende och tillit blir svårare att ge till eleven om inte läraren har full koncentration på elevens lärande och effekten av en relations betydelse kan hämma lärandet. I samstämmighet med Creech (2012) resultat menar hon att det kan finnas

dilemman med relationens betydelse mellan lärare och elev då hennes resultat visar på att de båda kan bli förankrade i fasta mönster av interaktionsbeteende som potentiellt kan orsaka begränsningar på undervisning och lärande. Konsekvenserna för undervisningen ligger i lärarens medvetenhet och reflektioner på sitt eget interaktionsbeteende. Creech (2012) menar också att om läraren är medveten om fasta beteendemönster, kan det påverka till positiva förändringar i undervisning och lärande. Creech (2012) visar också resultat på att lärare och elever inte behöver befästas i fasta mönster av interaktionsbeteenden, det lägger potentiellt begränsningar på undervisning och lärande- resultat. Instrumentallärare har möjligheten att vidga sitt beteende, och därmed skapa möjligheter till att öka både elevernas lärande och lärares tillfredsställelse. Lärare borde omforma eller ändra sin feedbackmodell. De kan uppmuntra till elevfrågor och själv- bedömning och de kan skapa utrymme för experimenterande med tekniska lösningar och utforskning av musikaliska idéer. Att ändra mönster på undervisningens beteende, ger på detta sätt möjligheter för elever och lärare att byta till alternativa interaktions- stilar som kan främja kraftigt förbättrade lärande- resultat.

Även detta resultat uppfattas överensstämma med vad forskarna Gaunt et al. (2012) kommit fram till i sin studie. De visar att enskild undervisning gör att eleverna tenderade att spegla sina lärares åsikter om lämplig social interaktion. Denna dynamik av makt gjorde det svårt i vissa fall för elever att formulera svårigheter med inläring och för att ändra på läraren. Det fanns också tecken på ett möjligt samband mellan dynamiken av makt i relationen och elevernas ovilja att utveckla konstnärlig och professionell själv- riktning.

Ett annat dilemma som resultatet visar är att eleven kan utnyttja läraren då läraren försöker vara snäll och eleven inte behöver komma på den avsatta tiden eleven ska ha lektion med sin lärare. De kan istället byta tider att ha enskild undervisning som passar eleven bättre. I samstämmighet med Gaunt (2008), menar hon att det kan hämma utvecklingen av självansvar och en utveckling av individuell konstnärlig röst. Gaunt (2008) menar också på att eleverna kan bli alltför bekväma och passiva i enskild undervisning vilket stämmer in på intervjuundersökningen i denna studie.

Resultatet verkar också överväga med vad forskare Johansson (2013) kommit fram till i hennes studie. Hon menar att elevernas ägande av lärande är beroende av instrumentala färdigheter som en förutsättning för att förverkliga lärarens instruktioner och personlig motivation som sätter gränsen för utveckling, samt en förståelse av målen med undervisningen, kursen och lärarens allmänna strategier och en förmåga att implementera och använda den kunskap som vunnits under lektionen till andra situationer. Studenternas självständiga lärande är beroende av lärarens förmåga att uppfatta och förstå studentens förväntningar och önskemål, och att matcha elevernas intentioner och motivation, och att göra sina egna avsikter begripliga.

Resultatet tyder på att relationens betydelse mellan lärare och elev i enskild sång, verkar vara av vikt för elevens lärande. Eleven får en lättare utvecklingsprogression när elev och lärare ”klickar” med varandra. Är personkemin inte lika bra mellan lärare och elev och de inte lyckas få till den trygga miljö som eleven behöver för att utvecklas på bästa sätt, är risken större att det blir svårare för eleven att få en bra utvecklingsprogression. Det som är intressant att ta reda på är om lärare diskuterar hur de kan göra undervisningen bättre för elevens lärande, då det kan tänkas att det är deras ansvar att få eleven att känna sig trygg och bekväm med den enskilda undervisningen för att få en bra utvecklingsprogression.

7.2.1.3 Möjligheter i gruppundervisning

Dialog mellan lärare-elev samt elev-elev är effektivt för elevens lärande

I gruppundervisning visar resultat på att lärare använder dialog, lyssnande och reflektion som redskap för att stötta elevens lärande. Lärare menar att det har en stor betydelse, då det stärker eleverna och de utvecklar sin förmåga att reflektera över sitt eget lärande. Det blir inte bara läraren som reflekterar när eleven sjunger utan eleverna bemöter varandra lika mycket och kan gå in i en annan roll än den elevroll de är vana vid vilket gynnar deras lärande. Resultat visar att elever kan lyfta kvaliteter hos varandra på ett sätt som fler hör och ser och därmed kan eleverna lära sig mer om sitt reflekterande och lärande. Detta verkar vara överensstämmande med Bjøntegaard (2015), som menar att det är viktigt att deltagarna i gruppundervisning förstår att de inte endast lär sig från deras eget spelande, utan också från att lyssna och kommentera deras klasskamraters spelande.

Sammantaget verkar gruppundervisning visa resultat på att lärare använder dialog, lyssnande och reflektion från elevernas lärande som redskap för att stötta elevens lärande. Lärare menar att det har en stor betydelse, då det stärker eleverna och de utvecklar sin förmåga att reflektera över sitt eget lärande. Jag instämmer om att detta är en väldigt god tanke, och möjligen torde denna metod av lärande utveckla eleven snabbare än den enskilda undervisningen då eleven kan utveckla sitt reflekterande och lyssnade på ett annat sätt när det är fler att ta hänsyn till i gruppundervisning.

7.2.1.4 Dilemman i gruppundervisning

Enskild undervisning som stöd för gruppundervisning

Resultat visar att lärare menar att det är betydelsefullt att nå sina elever från enskild undervisning innan de har gruppundervisning med dem, för att eleverna ska få en bra utveckling i ämnet sång, och för att kunna stötta elevens lärande på bästa sätt. Resultat visar också att lärare är oense om att enskild undervisning inte är ett nödvändigt undervisningssätt i ämnet sång och att gruppundervisning är bra då hen menar att människor är skapta till att musicera tillsammans, vilket skulle utveckla eleven mer. Medan andra lärare menar att det är svårt att nå eleven med gruppundervisning om läraren inte känner elevens lärande i enskild undervisning, och att läraren inte skulle nå dem på samma sätt som i enskild undervisning. Resultat menar också att enskild undervisning och gruppundervisning är en bra kombination för elevens lärande och att gruppundervisning kan gynna elever som är i samma grupp under en längre tid. Detta verkar inte överväga med vad Ryan (2004) kommit fram till. Ryan (2004) hänvisar till Seipp (1976), som kommit fram till att ingen metod är bättre än den andra. Han upptäckte att gruppundervisning lär eleverna snabbare än de som lärs ut individuellt. Seipp (1976) menar också att generellt ses master class och gruppundervisning som ett komplement till enskild undervisning i musik.

Lärare menar att det är betydelsefullt att träffa sina elever både i enskild undervisning och gruppundervisning för att få gruppundervisningen att fungera. Det ger bättre förutsättningar för elevens lärande när läraren känner eleven och hans lärande i enskild undervisning. Läraren kan lättare se vad eleven behöver för att utvecklas och det ger bättre grundförutsättningar att ha dem i enskild undervisning och gruppundervisning. De menar också att det är betydelsefullt med enskild undervisning då eleven behöver arbeta individuellt med sin tekniska utveckling. Det skulle vara svårt att ha mer gruppundervisning än enskild undervisning. Resultat visar att dilemman med elevens lärande är att eleven visar det hen gör bäst och är tryggast och vanast med i gruppundervisning, men i den enskilda undervisningen vågar eleven testa nya sätt att lära sig och utvecklas. Det kan vara skillnad att ha eleven endast

i gruppundervisning. Det är tydligt att det är enklare att ha gruppundervisning om eleven och läraren redan har enskild undervisning då det redan finns en relation, vilket kan vara svårare att få med varje elev i grupp, då det är svårt att hinna med och det blir inte på samma sätt som enskild undervisning. Lärare menar också att eleven kan lita på läraren och de kan ta upp saker som de vill prata med läraren om för att de har byggt upp en stark relation till varandra i enskild undervisning, vilket läraren tror kan vara svårare i gruppundervisning.

Resultat synliggör det faktum att lärare som undervisar i ämnet sång både enskilt och i grupp, ser gruppundervisning som ett komplement, vilket är väldigt intressant, då resultat pekar på att enskild undervisning tillsammans med gruppundervisning är relevant för elevens lärande, då lärare menar att det är betydelsefullt att lära känna eleven och hans instrument innan läraren har gruppundervisning med eleven för att påverka elevens lärande på bästa sätt. Gruppundervisning verkar inte kunna stå ensam som undervisningsmetod, vilket enskild undervisning verkar kunna göra. En aktuell fråga skulle kunna vara, varför lärare anser att gruppundervisning endast ses som ett komplement till den enskilda undervisningen och inte tvärtom?

7.2.2 Hur uppfattar läraren att eleven lär sig?

7.2.2.1 Möjligheter i enskild undervisning

Kontinuitet och upprepning

I enskild undervisning visar resultat på att lärare uppfattar att eleven lär sig bäst av att sjunga sånger som de redan sjungit tidigare i utbildningen för att se skillnad på deras utveckling. Undersökningen visar också att det är betydelsefullt att öva på läxor från den enskilda undervisningen för att se en större utveckling av eleven. Lärarna uppfattar att elever lär sig av att göra samma övning vid flera tillfällen för att utveckla det som eleven har svårt att klara i undervisningen. Det blir genom forskningen tydligt att lärare uppfattar att det märks att eleven har utvecklats när hen har övat på ett moment och när eleven inte har övat. Studiens resultat visar också att lärare uppfattar att eleven lär sig bäst av att spela in och filma sitt lärande i enskild undervisning. Det kan vara bra då eleven kan lyssna och reflektera och analysera sina sånginsatser. Lärare menar att fler inspelningar av samma låt skulle vara lagom för att se en utvecklingsprogression av elevens lärande. Även filmning av eleverna är av vikt för elevens lärande då de både kan fokusera på att de hur de använder sitt ansikte och magstöd och hur deras röst utvecklas. Detta verkar stå i samstämmighet med Carey et al. (2015), som menar att den enskilda undervisningen varierar kraftigt, med en variation av pedagogiska stilar och tekniker och att elever indikerar en mängd olika inlärningspreferenser och tillvägagångssätt. Många elever betraktar sin lärare i enskild undervisning, som en musikalisk, professionell förebild, mentor eller rådgivare, och har ett högt värde på denna handledning för eleverna. Deras resultat visar också att enskild undervisning verkligen har potential att bli en produktiv mentor miljö, inte minst för dess potential att vägleda eleverna att lära sig verkliga sammanhang och yrkesvägar i livet.

De slutsatser som kan dras visar till stor del på att lärarna uppfattar att elever lär sig av att göra samma övning vid flera tillfällen för att utveckla det som eleven har svårt att klara i undervisningen. Det som skulle vara intressant att veta är, vad eleven anser är en bra strategi för lärande? Frågan är om detta sätt är det bästa för alla elever eller om elever behöver fler variationsmetoder för att utveckla sig?

I resultatet saknas teman från enskild undervisning med inriktning på dilemman med hur lärare uppfattar vad eleven lär? Detta beror på att lärare i intervjun inte pekade på att det fanns dilemman i de teman som uppkom om hur lärare uppfattar vad eleven lär i enskild undervisning, vilket de menade att det fanns i gruppundervisning, även om samma frågor i enskild undervisning och gruppundervisning ställdes i intervjun.

7.2.2.2 Möjligheter i gruppundervisning

Elevers återkoppling till varandra kan vara effektivt för lärandet

Lärare uppfattar att eleven lär sig och utvecklas när hen får uppmuntra andra klasskamrater och se dem utvecklas. De utvecklas också när de får utsättas för att läsa dikter för varandra eller diskutera om sångämnet med varandra. I samstämmighet med forskare Bjøntegaard (2015), visas att elever och lärare måste utveckla en modell tillsammans i grupp, och de måste veta elevernas roll samt lärarens roll i olika situationer i gruppundervisningen. På detta sätt kan lärande och undervisande betraktas som en kombination av utförande, lyssnande och kommentering i olika undervisningsmetoder och utförande-situationer. Eleverna får på så vis mycket respons i en positiv gruppatmosfär.

Lärare uppfattar att eleven lär sig av feedback i grupp och att lyfta kvaliteter från elever till elever vilket ökar elevens utveckling till lärande. Lärarna menar också att det är betydelsefullt för elevernas utveckling att kunna ge konstruktiv kritik på hens klasskamraters sånginsatser. Eleven utvecklas också mycket av att själv reflektera och ge konstruktiv kritik åt sitt eget analyserande.

Eleverna utvecklas när de lyfter och stöttar varandra i deras lärande. Uppmuntran utvecklar eleven när hen får uppmuntran samt ger uppmuntran till sina klasskamrater. Uppmuntran hjälper också eleven mycket för livet. Enligt lärare är det viktigt som lärare att låta alla elever komma till tals för att låta dem få en chans till utveckling och lärande. I samstämmighet med Bjøntegaard (2015), är det betydelsefullt att deltagarna i gruppundervisning förstår att de inte endast lär sig från deras eget spelande, utan också från att lyssna och kommentera deras klasskamraters spelande.

Den berörda forskningen typer på att det tycks vara betydelsefullt med feedback för elevens lärande. Lärare menar att det har en stor betydelse, då det stärker eleverna och de utvecklar sin förmåga att reflektera över sitt eget lärande. De menar att det inte bara blir läraren som reflekterar när eleven sjunger utan eleverna bemöter varandra lika mycket och kan gå in i en annan roll än den elevroll de är vana vid vilket gynnar deras lärande. Denna metod bedöms vara positivare då elevens lärande utvecklas snabbare än den enskilda undervisningen och får eleven att förstå sitt eget lärande på ett annat sätt än om eleven endast har sig själv att fokusera på i enskild undervisning. Mina tankar är också att feedback i gruppundervisning kan ge nya perspektiv på elevens lärande med hjälp av fler lärande elever tillsammans vilket skulle vara omöjligt i en enskild undervisning.

7.2.2.3 Dilemman i gruppundervisning

Betydelse av gruppdynamik kan påverka elevens lärande

Resultat visar att lärare uppfattar att eleven lär sig bäst om gruppundervisningen har en bra dynamik mellan eleverna, för att utveckla elevens lärande. Resultat visar att lärare menar att det är betydelsefullt att ha en stabil grupp då gruppen påverkas av individerna. Relationen mellan eleverna i gruppen kan påverka hela gruppen och det kan vara svårt att ha elever som känner varandra och tävlar om vem som briljerar bäst, på det sättet påverkar det hela

gruppdynamiken. I samstämmighet med forskare Pike (2013), menar hon att gruppen bör vara dynamisk för att maximera motivation och lärande i gruppundervisning. Det bör också användas grupp-samarbete och upptäckta inlärningsstrategier för att främja självständigt lärande och motivation för varje elev.

Ett dilemma i gruppen kan vara att det bildas en konflikt mellan eleverna i gruppen och en lösning kan vara att dela gruppen i två delar för att minska möjliga konflikter som kan uppstå mellan eleverna. Enligt lärare är det viktigt för elevens lärande att eleven känner sig trygg i gruppen. Studiens resultat visar att det kan finnas dilemman med gruppen som kan hämma elevens utvecklingsprogression. När dynamiken i gruppen inte fungerar och problemet tar över den kunskap som ska läras ut, eller när eleverna är nervösa och kommunikationen blir lidande i gruppen kan det minska elevens utveckling och lärande. Detta verkar överväga med forskare Pike (2013), som hänvisar till Goss (2012). Goss (2012) menar att lärare som underlättar grupp- upplevelser för sina elever, engagerar inte bara alla elever, de ger också dem en ram inom vilken de kan lyssna och tänka på musik. Resultatet kommer också fram till att ensemble-repertoar kan producera tillfredsställande musikaliska ljud och främja mer musikaliska föreställningar bland elever. Fortsatt noterade Goss (2012) att en effektiv grupp-lärare måste tro att gruppundervisning är i bästa intresse för varje elev i gruppen, att de måste kunna hålla uppmärksamheten hos varje elev i hela klassen och hålla studenternas lärande, samtidigt som man undviker fallgropar i gruppundervisning.

Det är enligt lärare betydelsefullt att ha ett bra antal elever i en grupp för att gruppen ska fungera bra. Resultat visar också att det är av vikt att se hur eleverna fungerar tillsammans när hen sätter ihop grupperna för bästa utvecklingsprogression för eleven. Det kan finnas dilemman där elever inte är sams med varandra eller passar ihop i gruppen, men samtidigt måste gruppen försöka bygga och utveckla varandra i sitt lärande. Resultat pekar också på att det alltid finns grupperingar i grupp vilket är ett dilemma, men som också är viktigt att försöka bryta för elevens utveckling och lärande. Detta verkar stå i samstämmighet med forskare Pike (2013). Hon menar att grupplärare i hennes studie har föreslagit att ett mindre gruppområde för nybörjarelever i piano med fem till sju elever, fungerar bäst då elevers upplevelser i musik blir grundläggande genom ett brett spektrum av stimulerande och njutbara aktiviteter såsom rörelse, gehör, improvisation, teknik, notläsning och teori.

Resultatet synliggör att gruppdynamik kan skada elevens lärande om det inte är rätt sammansatta grupper. Resultat och tidigare forskning menar att det är viktigt att ha ett bra antal elever i en grupp för att undervisningen ska fungera. Samtidigt menar lärarna att gruppen kan påverkas negativt när elever inte är sams med varandra eller passar ihop med gruppen. Det som är intressant att få reda på är, hur viktigt antalet i en grupp är för att utveckla elevens lärande när det kan uppstå konflikter mellan elever? Handlar det om antalet i gruppen som utgör problemet eller är det kanske de elever som inte kan vara sams som är problemet?

7.2.3 Enskild undervisning versus gruppundervisning

Forskning visar att det verkar vara fler dilemman i enskild undervisning än gruppundervisning. Resultat från lärarna beskriver att det verkar vara fler dilemman i gruppundervisning än enskild undervisning vilket jag finner väldigt intressant. Resultatet visar också brist på fysiska redskap inom gruppundervisning, då lärare inte har beskrivit att de använder sig av fysiska redskap. Lärare verkar se de intellektuella redskapen som de mest betydelsefulla för lärandet i gruppundervisning.

Lärare som undervisar i ämnet sång både enskilt och i grupp verkar se gruppundervisning som ett komplement, vilket är väldigt intressant, då resultat pekar på att enskild undervisning tillsammans med gruppundervisning är relevant för elevens lärande, då läraren känner eleven och hans instrument sedan tidigare. Resultat pekar på att läraren verkar se fler möjligheter med att ha enskild undervisning än gruppundervisning. Detta verkar stå i samklang med vad Ryan (2004) visar i sitt resultat. Ryan (2004) hänvisar till Seipp (1976) som visar att master class och gruppundervisning ses som en komplettering till enskild undervisning, istället för en principiell metod. Den enskilda undervisningen verkar dominera som instrumentalundervisning, menar Ryan (2004), vilket också lärarna från intervjuresultatet tyder på. Dock visar han också resultat på att gruppundervisning spelar en stor roll i positiv bemärkelse i flera utbildningsgrupper. Där den verkar ge bäst effekt är för nybörjarelever och i skolmiljön. Ryan (2004) hänvisar till Seipp (1976), och menar att ingen metod är bättre än den andra, han upptäckte att gruppundervisning lär eleverna snabbare än de som lärs ut individuellt. Det är intressant att se hur tidigare forskning visar att gruppundervisning påverkar elevens lärande bättre än enskild undervisning då resultatet av intervjuerna i denna studie visar tendenser till att lärare ser enskild undervisning som ett bättre alternativ för elevens lärande än gruppundervisning.

Relationens påverkan i enskild undervisning verkar uppfattas vara betydelsefullt för elevens lärande. Lärare menar att det är viktigt att lärare och elev pratar samma språk, bekräftar elevens identitet och möter varandra med ömsesidig respekt för att utveckla eleven på bästa sätt. Gaunt et al. (2012), menar också att enskild undervisning erbjuder en miljö, där en elev utvecklar en stark personlig relation med en lärare. Interaktioner i lektioner tenderar också att röra sig mellan verbal dialog och musicerande, därmed kan det bidra till stora möjligheter till samarbete av kreativ utforskning av lärandet.

Vad som också är intressant i resultatet av denna studie är att lärarnas utlåtande om relationens betydelse är att de menar att det finns dilemman med relationens betydelse. Det största dilemmat med enskild undervisning, verkar vara när relationen mellan lärare och elev inte fungerar. Lärare menar att det måste "klicka" med eleven för att få bästa lärandeprogression för elevens lärande. De menar att det är svårt att undervisa en elev om inte personkemin är lika bra mellan lärare och elev och de inte lyckas få till den trygga miljö som eleven behöver för att utvecklas på bästa sätt. I samstämmighet med Gaunt (2008), menar hon att det kan vara problematiskt med enskild undervisning, särskilt med tanke på intensiteten och komplexiteten i de relationer som bildas mellan lärare och elev. Gaunt (2008) menar dessutom att spänning är uppenbar mellan lärares strävanden att underlätta studentens självständighet och självförtroende för lärande. Jag stämmer in med studiens resultat och tidigare forskning, att det är av hög relevans att ha en god relation mellan lärare och elev för elevens lärandeprogression. Det som är intressant är att ta reda på om lärare diskuterar hur de kan göra undervisningen bättre för elevens lärande, då det kan tänkas att det är deras ansvar att få eleven att känna sig trygg och bekväm med den enskilda undervisningen för att få en bra utvecklingsprogression.

I resultatet visar det sig att digitala redskap är av relevans i interaktionen mellan lärare och elev i den enskilda undervisningen. Lärare tenderar att stötta sina elever genom att röra sig mellan verbal dialog och musicerande, därmed kan det bidra till stora möjligheter till samarbete av kreativ utforskning av lärandet. Gaunt et al. (2012), har kommit fram till att enskild undervisning kan tillhandahålla ett väldigt bra resultat av mentormiljö. I deras resultatet var det tydligt att elevernas kollaborativa lärande-upplevelser spelade en viktig roll i att stödja elevernas yrkesutveckling. Deras resultat visar också på att enskild undervisning

erbjuder en miljö, där en elev utvecklar en stark personlig relation med en lärare. Interaktioner i lektioner tenderar också att röra sig mellan verbal dialog och musicerande, därmed kan det bidra till stora möjligheter till samarbete av kreativ utforskning av lärandet. Det som jag också finner intressant, är att det verkar vara mer lärarstyrd undervisning och inte lika mycket reflekterande från eleverna. Lärare använder de digitala redskapen som ett sätt att stötta elevens lärande. De digitala redskapen blir alltmer vanligare i en elevs vardag. Det verkar vara ett smidigt fysiskt redskap då det både sparar tid till elevens lärande och redskapet används till uppspelning av sånger och att lyssna och analysera andra sångare, för att få en tredje aspekt på hur rösten kan utvecklas, som kan vara av relevans för elevens lärande. Med koppling till ovan nämnda resultat och tidigare forskning, uppfattas det vara av stor relevans att lärare och elev får ta del och vara aktiv med de digitala redskapen i skolmiljön, då vi lever i ett samhälle där tekniken ständigt utvecklas. Frågan är om skolans miljö är tillräckligt aktiv för att utveckla elevernas behov för samhället? Det som också är intressant är att det verkar vara mer lärarstyrd undervisning och inte lika mycket reflekterande från eleverna.

I enskild undervisning menar lärare att kontinuitet och reproduktion är betydelsefullt för elevens lärande. Resultat visar att lärarna uppfattar att elever lär sig av att göra samma övning vid flera tillfällen för att utveckla det som eleven har svårt att klara i undervisningen. Detta verkar inte överensstämja med forskarna Carey et al. (2015) resultat. De menar att den enskilda undervisningen varierar kraftigt, med en variation av pedagogiska stilar och tekniker och att elever indikerar en mängd olika inlärningspreferenser och tillvägagångssätt. Carey et al. (2013) menar också att processen på en instruktion och interaktionen mellan lärare och elev eller effekten av lärarens beteende mot eleven är lika viktig som resultatet och produkten av lärandet. Carey et al. (2013) menar att lärare tenderar att fostra eleverna till ett adaptivt och flexibelt tillvägagångssätt till lärande. De slutsatser som kan dras visar till stor del på att övning är ett effektivt sätt att lära sig kunskap. Alla elever lär sig dock på olika sätt och med stöd av tidigare forskning kan det tänkas att elever behöver olika redskap för att lära sig på bästa sätt. Frågan är dock om detta sätt är det bästa för alla elever eller om elever behöver mer variationsmetoder för att utveckla sig?

I gruppundervisning förefaller det vara dialog och reflektion, samt feedback som är mest relevant för elevens lärande. Lärare menar att det har en stor betydelse, då det stärker eleverna och de utvecklar sin förmåga att reflektera över sitt eget lärande. De menar att det blir inte bara läraren som reflekterar när eleven sjunger utan eleverna bemöter varandra lika mycket och kan gå in i en annan roll än den elevroll de är vana vid vilket gynnar deras lärande. I samstämmighet med Bjøntegaard (2015), menar han att det är viktigt att deltagarna i gruppundervisning förstår att de inte endast lär sig från deras eget spelande, utan också från att lyssna och kommentera deras klasskamraters spelande. Bjøntegaard (2015), menar också att det är betydelsefullt för eleverna att känna att deras bidrag till gruppen är av betydelse. Jag instämmer med resultatet och tidigare forskning om att det är en väldigt god tanke, då det kan tänkas att denna metod av lärande utvecklar eleven snabbare än den enskilda undervisningen. Vad som är intressant är också att de dock menar att det finns dilemman med gruppen och dess dynamik.

Resultat visar att lärare menar att det är viktigt att ha en stabil grupp då gruppen påverkas av individerna. Relationen mellan eleverna i gruppen kan påverka hela gruppen. Ett dilemma i gruppen kan vara att det bildas en konflikt mellan eleverna i gruppen och en lösning kan vara att dela gruppen i två delar för att minska möjliga konflikter som kan uppstå mellan eleverna. Det är enligt lärarna betydelsefullt för elevens lärande att eleven känner sig trygg i gruppen. I samstämmighet med Pike (2013), menar hon att gruppen bör vara dynamisk för att maximera

motivation och lärande i gruppundervisning. Det bör också användas grupp-samarbete och upptäckta inlärningsstrategier för att främja självständigt lärande och motivation för varje elev. En aktuell frågeställning är att lärare kan se möjligheter att lösa eventuella konflikter med relationens betydelse i grupp, men däremot säger de ingenting om hur de kan lösa konflikter som kan uppstå mellan lärare och elev i enskild undervisning.

Min slutsats är att lärare verkar se gruppundervisning mer som ett komplement snarare än ett självständigt undervisningssätt för att lära ut kunskaper i sång. Dock visar tidigare forskning på att det verkar vara fler dilemman i enskild undervisning än gruppundervisning. Resultat från lärarna beskriver att det verkar vara fler dilemman i gruppundervisning än enskild undervisning vilket jag finner väldigt intressant, då tidigare forskning tyder på att gruppundervisning kan spela en positiv roll för elevens lärande i skolmiljö. Ett dilemma som resultat pekar på i enskild undervisning, visar att lärare och elev måste ”klicka” med varandra för att utveckla elevens lärande på bästa sätt, och menar att det är svårt att undervisa en elev om inte personkemin är lika bra mellan lärare och elev och de inte lyckas få till den trygga miljö som eleven behöver för att utvecklas på bästa sätt. Resultatet visar också brist på fysiska redskap inom gruppundervisning, då lärare inte har beskrivit att de använder sig av fysiska redskap. Lärare verkar se de intellektuella redskapen som de mest betydelsefulla för lärandet i gruppundervisning. I enskild undervisning verkar både intellektuella samt fysiska redskap vara av relevans för elevens lärande. Från att se resultat och tidigare forskning från både enskild undervisning och gruppundervisning, ser jag inte varken enskild undervisning eller gruppundervisning som det enda och bästa undervisningssättet för elevens lärande. Med stöd av Vygotskijs (1978) teori som handlar om att inläring helt skulle avstanna eller försenas om eleven lämnas för sig själv utan något samspel eller kommunikation, och med stöd av studiens resultat och tidigare forskning, menar jag att det inte är möjligt att föreslå enbart att använda enskild undervisning eller gruppundervisning, snarare torde en kombination av undervisningsformerna vara mest effektivt för att stödja elevers lärande.

7.3 Avslutande reflektioner

Under studien har det väckts nya frågeställningar. Det skulle behövas mer forskning om hur enskild undervisning och gruppundervisning påverkar elevens lärande i ett skolperspektiv, detta för att föreslå vilket inläringssätt som fungerar bäst för elevens lärande. Det är ännu inte möjligt att föreslå att enbart använda enskild undervisning eller gruppundervisning, snarare torde en kombination av båda undervisningsmetoderna vara mest effektivt för att stödja elevens lärande. Forskning visar att det råder en brist inom gruppundervisning i sång. Det verkar finnas ett större utbud av tidigare forskning inom enskild undervisning, dock visar mycket av den tidigare forskningen att det kan finnas fler dilemman i enskild undervisning då relationens betydelse påverkar lärandet. Tidigare forskning inom gruppundervisning verkar ha en positivare inställning till elevens lärande och menar att eleverna inte endast lär sig från sitt eget spelande, utan också från deras klasskamraters spelande och genom feedback och reflektion av andra. Resultatet från denna studie visar på att lärare ser fler dilemman med att ha gruppundervisning i sång än enskild undervisning medan tidigare forskning visar att det finns fler dilemman med att ha enskild undervisning än gruppundervisning. Det kan ännu ifrågasättas att vidmakthålla tidigare metoder för instrumentalundervisning.

För att gå vidare med studien, skulle det vara intressant att göra en mer omfattande studie, där elevens perspektiv på deras lärande också hamnar i fokus. Ett annat perspektiv som är intressant att ta del av, är hur föräldrar uppfattar stöttningen som deras barn får eller också att följa upp de elever som gått på gymnasium och se om de studerar vidare med musik och sång

som huvudinstrument där kunskapskraven är högre och där relationerna är fler. Studien skulle eventuellt kunna bli större med hjälp av en bredare intervjustudie med fler antal lärare för att se på likheter och skillnader mellan lärares syn på enskild undervisning samt gruppundervisning. Det skulle också vara relevant att intervjua elever om deras syn på lärandemetoder. Fokusgruppsintervjuer skulle fungera som ett bra alternativ. Studien skulle tillsammans med fokusgruppsintervju och kvalitativa intervjuer kompletteras med observationer för att få en tydligare bild av hur lärare arbetar i enskild undervisning och gruppundervisning. Det hade också varit intressant att se studien utifrån ett genusperspektiv för att se om det är skillnader i undervisningsmetoder mellan exempelvis en manlig eller kvinnlig lärare.

8 Referenslista

- Ahrne, G & Svensson, P. (2011). *Handbok i kvalitativa metoder*. Uppl. 2. Stockholm: Liber.
- Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Uppl. 2. Stockholm: Liber.
- Bjøntegaard, B.J. (2015). A combination of one-to-one teaching and small group teaching in higher music education in Norway – a good model for teaching? *British Journal of Music Education*, 32(1), 23-36 doi:10.1017/S026505171400014X
- Bridgstock, R., & Hearn, G. (2012). “A Conceptual Model of Capability Learning for the 21st Century Knowledge Economy.” I DJ Rooney. G., Hearn & T. Kastle (eds), *Handbook on the Knowledge Economy*. Cheltenham, UK och Northampton, MA. USA. Edward Elgar.
- Carey, G.M., Bridgstock, R., McWilliam, E.T., & Grant, C. (2013). Characterising one-to-one conservatoire teaching: some implications of a quantitative analysis. *Music Education Research*, 15(3), 357-368. doi: 10.1080/14613808.2013.824954
- Carey, G and Grant, C. (2015). Teacher and student perspectives on one-to-one pedagogy: practices and possibilities. *British Journal of Music Education*, 32(1), 5-22. doi: 10.1017/S0265051714000084
- Creech, A. (2012). Interpersonal behaviour in one-to-one instrumental lessons: An observational analysis. *British Journal of Music Education*, 29(3), 387-407. doi: 10.1017/S026505171200006X
- Gaunt, H., Creech, A., Long, M., & Hallam, S. (2012). Supporting Conservatoire Students towards Professional Integration: One-to-one Tuition and the Potential of Mentoring. *Music Education Research*, 14(1), 25-43. doi:10.1080/14613808.2012.657166
- Gaunt, H. (2008). One-to-One Tuition in a Conservatoire: The Perceptions of Instrumental and Vocal Teachers. *Psychology of Music*, 36(2), 215-245. doi: 10.1177/0305735607080827
- Goss, L. (2012). Questions and answers. *Clavier Companion* 4(4), 64.
- Johansson, K. (2013). Undergraduate Students' Ownership of Musical Learning: Obstacles and Options in One-to-One Teaching. *British Journal of Music Education*, 30(2), 277 – 295. doi: 10.1017/S0265051713000120
- Lyke, J. (1996). *Creative piano teaching*, 3rd ed. Champaign, IL: *Stipes Publishing LLC*. Music Teachers National Association (MTNA).1999. *Proceedings from Pedagogy Saturday III*. Cincinnati: Music Teachers National Association.
- Pike, P. D. (2013). Profiles in successful group piano for children: a collective case study of children's group-piano lessons. *Music Education Research*, 15(1), 92-106. doi: 10.1080/14613808.2012.754416
- Papageorgi, I., Creech, A., Haddon, E., Morton, F., De Bezenac, C., Himonidesm E., Potter, J., Duffy, C., Whyton, T. & Welch, G. (2010). Perceptions and predictions of expertise in advanced musical learners. *Psychology of Music*, 38(1), 31-66. doi: 0.1177/0305735609336044
- Ryan, D. (2004). Innovations in Piano Teaching: A Small-Group Model for the Tertiary Level. *Music Education Research*, 6(1), 23-43. doi: 10.1080/1461380032000182911
- Seipp, N. (1976). *A comparison of class and private music instruction*. (PhD. thesis). West Virginia University.
- Skolverket. (2011). *Ämne- Instrument eller sång 1- Styrdokument*. Hämtad: 17-05-2016. Tillgänglig: http://www.skolverket.se/laroplaner-amnen-och-kurser/gymnasieutbildning/gymnasieskola/sok-amnen-kurser-och-program/subject.htm?subjectCode=MUS&courseCode=MUSINS01S&lang=sv&tos=gy#anchor_MUSINS01S
- Säljö, R. (2000). *Lärande i praktiken. Ett sociokulturellt perspektiv*. Stockholm: Prisma.
- Säljö, R. (2005). *Lärande och kulturella redskap. Om lärprocesser och det kollektiva minnet*. Stockholm: Norstedts Akademiska.
- Vetenskapsrådet (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet. Hämtad:04-04-2016. Tillgänglig: <http://www.codex.vr.se/texts/HsFR.pdf>
- Vygotsky, L.S. (1978). *Mind in society. The Development of Higher Psychological Processes*. M. Cole, V. John-Steiner, S. Scribner & E. Souberman (red): Cam-bridge, MA: Harvard University Press.
- Vygotskij, L.S. (1934;1999). *Tänkande och språk*. Göteborg: Bokförlaget Daidalos AB.

Wood, D., Bruner, J., & Ross, G. (1976). The role of tutoring in problem solving. *Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied Disciplines*, 17(2), 89–100. doi: 10.1111/j.1469-7610.1976.tb00381.x

9 Bilagor

9.1 Bilaga 1 Intervjufrågor

Enskild undervisning

Hur går du tillväga när du undervisar individuellt?
Vilka redskap använder du för att främja elevens lärande?

Hur kommunicerar du med eleven?
Vilka spektrum av språk använder du för att nå eleverna?

Vad har du för tankar om att relation mellan elev och lärare kan påverka lärandet?
Vilka möjligheter ser du med relationens betydelse mellan lärare och elev?
Finns det dilemman med en relations betydelse?

Hur märker du att eleven lär sig och utvecklas?

Gruppundervisning

Hur går du tillväga när du undervisar i grupp?
Vilka redskap använder du för att främja elevens lärande?

Hur kommunicerar du med eleven?
Vilka spektrum av språk använder du för att nå eleverna?

Vad har du för tankar om att relation mellan elev och lärare kan påverka lärandet?
Vilka möjligheter ser du med relationens betydelse mellan lärare och elev?
Finns det dilemman med en relations betydelse?

Hur märker du att eleven lär sig och utvecklas?